

Hakcipta © tesis ini adalah milik pengarang dan/atau pemilik hakcipta lain. Salinan boleh dimuat turun untuk kegunaan penyelidikan bukan komersil ataupun pembelajaran individu tanpa kebenaran terlebih dahulu ataupun caj. Tesis ini tidak boleh dihasilkan semula ataupun dipetik secara menyeluruh tanpa memperolehi kebenaran bertulis daripada pemilik hakcipta. Kandungannya tidak boleh diubah dalam format lain tanpa kebenaran rasmi pemilik hakcipta.

**INDIKATOR KECENDERUNGAN PELAJAR KOLEJ VOKASIONAL
DI PERLIS KE ARAH BIDANG KEUSAHAWANAN**

NURADIBAH BINTI ISMAIL

UUM
Universiti Utara Malaysia

UNIVERSITI UTARA MALAYSIA

2018

**INDIKATOR KECENDERUNGAN PELAJAR KOLEJ VOKASIONAL DI PERLIS
KE ARAH BIDANG KEUSAHAWANAN**

DISEDIAKAN OLEH

NURADIBAH BINTI ISMAIL

(821824)

UUM
Universiti Utara Malaysia

**Kertas Akademik Ini Dikemukakan Kepada:
Pusat Pengajian Pengurusan Perniagaan,
Universiti Utara Malaysia,
Bagi Memenuhi Pengijazahan Sarjana Sains Pengurusan**

**Pusat Pengajian Pengurusan
Perniagaan**

SCHOOL OF BUSINESS MANAGEMENT

Universiti Utara Malaysia

PERAKUAN KERJA KERTAS PENYELIDIKAN
(Certification of Research Paper)

Saya, mengaku bertandatangan, memperakukan bahawa
(I, the undersigned, certified that)

NURADIBAH BINTI ISMAIL (821824)

Calon untuk Ijazah Sarjana
(Candidate for the degree of)

MASTER OF SCIENCE (MANAGEMENT)

telah mengemukakan kertas penyelidikan yang bertajuk
(has presented his/her research paper of the following title)

**INDIKATOR KECENDERUNGAN PELAJAR KOLEJ VOKASIONAL DI PERLIS
KE ARAH BIDANG KEUSAHAWANAN**

Seperti yang tercatat di muka surat tajuk dan kulit kertas penyelidikan
(as it appears on the title page and front cover of the research paper)

Bahawa kertas penyelidikan tersebut boleh diterima dari segi bentuk serta kandungan dan meliputi bidang ilmu
dengan memuaskan.

(that the research paper acceptable in the form and content and that a satisfactory knowledge of the field is covered
by the research paper).

Nama Penyelia
(Name of Supervisor)

: **DR. MOHD RASHDAN BIN SALLEHUDDIN**

Tandatangan
(Signature)

Tarikh
(Date)

: **16 MEI 2018**

KEBENARAN MERUJUK

Kertas penyelidikan ini dikemukakan sebagai memenuhi sebahagian daripada keperluan penganugerahan sarjana Universiti Utara Malaysia. Saya bersetuju membenarkan pihak perpustakaan Universiti Utara Malaysia mempamerkannya sebagai bahan rujukan umum. Saya bersetuju bahawa sebarang bentuk salinan sama ada secara keseluruhan atau sebahagian daripada kertas penyelidikan ini perlulah mendapat kebenaran daripada Penyelia Kertas Penyelidikan atau Dekan Pusat Pengajian Pengurusan Perniagaan. Sebarang bentuk salinan dan cetakan bagi tujuan komersial dan keuntungan adalah dilarang sama sekali tanpa kebenaran bertulis daripada pengkaji. Pernyataan rujukan kepada pengkaji dan Universiti Utara Malaysia perlu dinyatakan jika sebarang bentuk rujukan dibuat ke atas kertas penyelidikan ini.

Kebenaran untuk menyalin atau menggunakan kertas penyelidikan ini sama ada secara keseluruhan atau sebahagian hendaklah dipohon melalui:

Dekan Pusat Pengajian Pengurusan Perniagaan

Universiti Utara Malaysia

06010 Sintok

Kedah Darul Aman

ABSTRACT

Entrepreneurship is a major contributor to the Malaysian economy. Efforts to introduce entrepreneurship programs at higher institutional levels have been implemented since 2007. The aims to encourage students or potential graduates to venture into entrepreneurship. This is because the country's economy goes towards the industrialized country by 2020. In addition, entrepreneurship activities can prevent unemployed students after their graduation. The field of entrepreneurship needs to be applied early because students are very important in applying to building their career, especially in entrepreneurship. There are several factors that encourage students to venture into entrepreneurship at the Vocational College level. Therefore, the purpose of this study is to identify the factors of Vocational College student trends in the state of Perlis in entrepreneurship. This study was conducted on students of Arau and Kangar Vocational College. A total of 150 students were involved with this study. This study uses quantitative methods, using primary sources by distributing questionnaires to respondents to collect their data. The data was analyzed using Statistical Package for Social Science (SPSS version 23.0). The findings show that background, motivation, attitude and entrepreneurial skills have positive relationship with entrepreneurship. In conclusion, the findings show that Vocational College students agree that the background, motivation, attitude and entrepreneurial skills contribute to the impact on their inclination to venture into entrepreneurship.

Keywords: Entrepreneurship, background, motivation, attitude and entrepreneurial skills

ABSTRAK

Keusahawanan merupakan penyumbang utama kepada bidang ekonomi Malaysia. Usaha untuk memperkenalkan program keusahawanan di peringkat institusi tinggi telah dilaksanakan sejak 2007 lagi. Ia bertujuan untuk menggalakkan pelajar atau bakal graduan menceburi bidang keusahawanan. Ini kerana ekonomi negara menuju ke arah negara perindustrian menjelang tahun 2020. Disamping itu, aktiviti keusahawanan dapat mengelak pelajar menganggur setelah mereka tamat pengajian kelak. Para pelajar perlu diterapkan lebih awal dengan bidang keusahawanan dalam membina bidang kerjaya mereka. Terdapat beberapa faktor yang mendorong pelajar menceburi bidang keusahawanan di peringkat Kolej Vokasional. Sehubungan itu, tujuan kajian ini dijalankan adalah untuk mengenalpasti faktor-faktor kecenderungan pelajar Kolej Vokasional di negeri Perlis menceburi bidang keusahawanan. Kajian ini dilakukan ke atas pelajar Kolej Vokasional Arau dan Kangar. Seramai 150 orang pelajar terlibat dengan kajian ini. Kajian ini menggunakan kaedah kuantitatif, iaitu menggunakan sumber primer dengan mengedarkan soalan kaji selidik kepada responden untuk mengumpul data mereka. Data ini dianalisis menggunakan perisian *Statistical Package for Social Science* (SPSS versi 23.0). dapatan kajian mendapati latar belakang, motivasi, sikap dan kemahiran keusahawanan mempunyai hubungan positif dengan bidang keusahawanan. Kesimpulannya, dapatan kajian menunjukkan bahawa pelajar Kolej Vokasional bersetuju bahawa latar belakang, motivasi, sikap dan kemahiran keusahawanan menyumbang kepada kesan terhadap kecenderungan mereka untuk menceburi bidang keusahawanan.

Kata kunci: Keusahawanan, latar belakang, motivasi, sikap dan kemahiran keusahawanan

PENGHARGAAN

Dengan Nama Allah Yang Maha Pemurah Lagi Maha Penyayang, Alhamdulillah, syukur ke hadrat Ilahi atas rahmat dan nikmat yang telah dikurniakanNya sehingga saya dapat menyempurnakan penulisan ilmiah ini dengan jayanya.

Terlebih dahulu saya ingin merakamkan setinggi-tinggi penghargaan dan ucapan terima kasih yang tidak terhingga kepada penyelia yang saya hormati iaitu Dr. Mohd Rashdan bin Sallehuddin yang sentiasa bersedia memberi bimbingan, tunjuk ajar, teguran dan nasihat yang membina sepanjang saya menyempurnakan tugas ini.

Saya juga ingin mengucapkan terima kasih kepada majikan saya, Tuan Mohd Jelani bin Yaacob, Pengarah Kolej Vokasional Arau kerana sentiasa memberi sokongan kepada saya untuk menamatkan pengajian saya dalam Sarjana Sains Pengurusan dan membenarkan saya untuk mengambil pelajar Kolej Vokasional Arau untuk menjadi sebahagian daripada responden untuk kajian ini.

Tidak ketinggalan juga ucapan terima kasih yang tidak terhingga kepada kedua ibu bapa yang banyak membantu dalam menjayakan tulisan ilmiah ini serta semua ahli keluarga, dan rakan-rakan Sekali lagi saya panjatkan doa kesyukuran ke hadrat Ilahi, agar segala usaha yang disumbangkan mendapat keberkatan dari Allah S.W.T di dunia dan akhirat.

Sekian, terima kasih.

ISI KANDUNGAN

KEBENARAN MERUJUK	II
ABSTRAK	III
ABSTRACT	IV
PENGHARGAAN	V
ISI KANDUNGAN	VII
SENARAI JADUAL	XII

BAB 1: PENDAHULUAN

PERKARA	MUKA SURAT
1.1 Pengenalan	1
1.2 Pernyataan Masalah	5
1.3 Matlamat Kajian	10
1.4 Objektif Kajian	10
1.5 Persoalan Kajian	10
1.6 Skop Kajian	11
1.7 Batasan Kajian	12
1.8 Kepentingan Kajian	12
1.8.1 Kementerian Pelajaran Malaysia (KPM)	13
1.8.2 Pentadbir Kolej Vokasional	13
1.8.3 Pensyarah	13
1.8.4 Pelajar	13

1.9	Definisi Istilah	14
1.9.1	Indikator	14
1.9.2	Kecenderungan	14
1.9.3	Pelajar	14
1.9.4	Vokasional	15
1.9.5	Keusahawanan	15
1.10	Rumusan	15

BAB 2: SOROTAN KAJIAN

2.1	Pengenalan	16
2.2	Konsep Usahawan dan Keusahawanan	17
2.3	Teori Kecenderungan Keusahawanan	19
2.4	Model Asas Proses Keusahawanan	23
2.5	Kajian Kecenderungan Keusahawanan Pelajar	25
2.6	Indikator Kecenderungan Pelajar Menceburi Bidang Keusahawanan	27
2.7	Pendidikan Keusahawanan	35
2.8	Kerangka Teori Kajian	36

BAB 3: METODOLOGI KAJIAN

3.1	Pendahuluan	39
-----	-------------	----

3.2	Rangka Kerja Penyelidikan	39
3.3	Reka Bentuk Kajian	40
3.4	Hipotesis	41
3.5	Borang Soal Selidik	42
3.6	Item Pengukuran	45
3.7	Kesahan dan Kebolehpercayaan	57
3.8	Kajian Rintis	58
3.9	Populasi dan Sampel Kajian	59
3.10	Prosedur Pengumpulan Data	59
3.11	Analisis Kajian	61
3.12	Rumusan	62

BAB 4: DAPATAN KAJIAN

4.1	Pengenalan	63
4.2	Kadar Maklum Balas	63
4.3	Ujian Kekerapan- Demografi	63
4.3.1	Analisis Jantina	64
4.3.2	Analisis Bangsa Responden	65
4.3.3	Analisis Kursus Pengajian	66
4.4	Ujian Kebolehpercayaan (<i>Reliability Test</i>)	67
4.5	Ujian Korelasi	69

4.6	Ujian Regresi	71
4.7	Rumusan	73

BAB 5: PERBINCANGAN, CADANGAN DAN KESIMPULAN

5.1	Pengenalan	74
5.2	Perbincangan	74
5.2.1	Hubungan Antara Latar Belakang Diri Dengan Usahawan	74
5.2.2	Hubungan Antara Motivasi Dengan Usahawan	75
5.2.3	Hubungan Antara Sikap Dengan Usahawan	75
5.2.4	Hubungan Antara Kemahiran Keusahawanan Dengan Usahawan	76
5.3	Rumusan Dapatan Kajian	77
5.4	Implikasi Kajian	78
5.5	Batasan dan Cadangan Penyelidikan Masa Hadapan	80
5.5.1	Cadangan Kepada Pihak Kolej Vokasional	80
5.5.2	Cadangan Kajian Akan Datang	84
5.6	Kesimpulan	86

RUJUKAN	88
----------------	----

LAMPIRAN

Borang Soal Selidik	98
---------------------	----

SENARAI JADUAL

Jadual	Muka Surat
2.1 Model Asas Proses Keusahawanan	24
2.2 Kerangka Teori Kajian	40
3.1 Rangka Kerja Penyelidikan	42
3.2 Senarai Item Pengukuran	48
3.3 Nilai Alpha Cronbach bagi Kajian Rintis	61
3.4 Carta Aliran Proses Kajian	63
4.1 Jantina	66
4.2 Bangsa	67
4.3 Kursus Yang Diambil Semasa di Kolej Vokasional	68
4.4 Peraturan Nilai Pekali Alfa Cronbach	69
4.5 Nilai Pekali Alfa Cronbach	70
4.6 Huraian Pekali Korelasi	71
4.7 Korelasi	72
4.8 Model Rumusan	75
4.9 Anova ^a	75
4.10 Pekali Regresi	76
5.1 Rumusan Hasil Hipotesis Kajian	81

BAB 1: PENDAHULUAN

1.1 Pengenalan

Skop perniagaan menjadi penyumbang utama kepada ekonomi negara. Perkembangan dan permintaan yang tinggi dalam bidang keusahawanan menjadi peluang utama bagi usahawan untuk menambah pendapatan mereka sama ada di dalam atau luar negara. Justeru, anak muda sekarang harus mengambil peluang ini untuk menjadi seorang usahawan yang berjaya. Oleh hal yang demikian, kerjaya dalam bidang keusahawanan ini amat mencabar dan memerlukan lebih banyak anak muda untuk menceburi minat dalam bidang ini dan yang mampu berdaya saing secara sihat dalam mengharungi era masa kini (Zainal Abidin, 2009).

Di era baru ini, pengetahuan dalam bidang keusahawanan merupakan salah satu pengetahuan utama yang perlu ditanam dalam diri mahasiswa di setiap Institut Pengajian Awam (IPTA) dan Institut Pengajian Swasta (IPTS). Malahan, desakan dalam membangunkan modal insan kelas pertama telah mendorong IPTA menyediakan program pembangunan jati diri secara teratur termasuklah pembangunan kemahiran usahawan (Fairus, 2005).

Ahli usahawan telah menjadi salah satu kelompok utama dalam masyarakat sebagai kelompok penting dalam membangunkan sesebuah masyarakat dan mereka ini juga satu kelompok yang mampu merubah keadaan ekonomi negara kearah pembangunan kemajuan. Usahawan juga mampu untuk membentuk nilai baru yang berbeza, menggabungkan sumber-sumber yang ada atau menambah baik bahan yang ada untuk menghasilkan satu produk yang lebih inovatif (Thuaiabah, 2007). Secara amnya, seorang usahawan itu mampu menghasilkan

produk baru ataupun idea baru hasil daripada penyelidikan ataupun pengetahuan yang sedia ada untuk membangunkan taraf hidup masyarakat zaman sekarang.

Seorang usahawan itu perlu mereka ataupun mencipta skop baru bagi memberi peluang kepada generasi baru yang menceburi bidang ini untuk bersaing secara profesional selain daripada menambah baik kehidupan masyarakat sedia ada (Radzali, 1991). Oleh hal yang demikian, peluang ini sedikit sebanyak telah menyebabkan mereka berasa ingin bersaing dengan penuh keyakinan untuk menggapai segala peluang yang ada. Ini disebabkan, seorang usahawan merupakan insan yang paling inovatif, kreatif dan yang paling dinamik dalam membina perkara baru. Masyarakat yang mempunyai ramai usahawan adalah masyarakat yang terbaik (Ab. Aziz, 2003).

Pembelajaran dalam bidang keusahawanan amat penting bagi menyediakan mahasiswa yang mampu merebut peluang dan berpotensi untuk memilih bidang ini sebagai kerjaya utama di kelak hari (Husaini dan Anuar, 2008). Matlamat utama pendedahan bidang ini untuk melahirkan mahasiswa yang berpotensi ke arah yang lebih kreatif, berinisiatif dan bijaksana dalam mencipta idea-idea baru. Pendedahan bidang ini juga mengajar seseorang yang memilih kerjaya ini supaya sentiasa siap siaga merebut peluang yang ada dan mengenal pasti peluang yang terbentuk dalam persekitarannya dan menterjemahkan peluang tersebut dalam bentuk realiti atau satu kegiatan ekonomi, disamping melatih diri peka dengan perubahan dan ketidakpastian (Yap, 2002).

Kemahiran Hidup Sekolah Rendah dan Kemahiran Hidup Bersepadu merupakan antara subjek yang berkaitan dengan skop perniagaan yang diajar di sekolah menengah rendah. Di peringkat sekolah menengah atas, skop perniagaan dipupuk dalam mata pelajaran elektif

seperti Perdagangan dan Asas Keusahawanan dan Perniagaan (Nor Aishah, 2002). Oleh hal yang demikian, pendedahan ini mampu memberi pengetahuan kepada pelajar tentang proses-proses untuk mengendalikan sesebuah perniagaan secara langsung. Justeru, ciri-ciri keusahawanan sedikit sebanyak dapat dipupuk dalam kalangan pelajar. Hasil daripada kaedah sebegini, pelajar yang terhasil didapati masih tidak mempunyai ciri-ciri sedemikian dalam kehidupan seharian mereka (Kementerian Pendidikan Malaysia, 2012).

Diperingkat menengah, Transformasi Pendidikan Vokasional di bawah kerangka Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia (PPPM) 2013-2025 telah memperkenalkan program Pendidikan Asas Vokasional (PAV) dan Kolej Vokasional (KV) yang sebanyak 15 buah sekolah menengah vokasional di seluruh negara terlibat dalam program menaik taraf sekolah vokasional kepada Kolej Vokasional di bawah program pendidikan teknik dan vokasional (PTV) pada tahun 2012 (Kementerian Pendidikan Malaysia, 2013). Jangka masa latihan telah dipanjangkan dari dua tahun kepada empat tahun dan pelajar akan menduduki peperiksaan bagi mendapatkan Diploma Vokasional Malaysia (DVM). Program PAV ditawarkan kepada pelajar tingkatan satu hingga tiga di sekolah menengah kebangsaan. Matlamat utama transformasi ini adalah untuk melahirkan modal insan berkemahiran tinggi yang berpotensi untuk menjana pendapatan tinggi seperti yang dihasratkan negara dalam mencapai Wawasan 2020 (KPM, 2013).

Kurikulum program Pendidikan Teknik dan Vokasional bagi Kolej Vokasional ini adalah berorientasikan pekerjaan yang mengandungi tiga aspek iaitu kompetensi bekerja, kompetensi keusahawanan dan kompetensi insaniah serta mengandungi empat elemen iaitu ilmu, aplikasi, kreativiti dan inovasi (Osman, 2007). Pelajar kolej vokasional turut disediakan

dengan kemahiran dan pengetahuan mencipta sesuatu produk atau menyediakan perkhidmatan yang berkaitan dengan bidang vokasional yang diikuti melalui pendekatan *Production Based Education* (PBE) serta *School Enterprise* (SE) yang mendedahkan murid kepada skop perniagaan. Hasil daripada program ini, negara kita dapat melahirkan usahawan daripada golongan muda yang mampu untuk menembusi pasaran luar negara dan memajukan ekonomi (Zafir dan Fazilah, 2003).

Program PBE dan SE yang dijalankan dapat menganjurkan banyak aktiviti dalam menjana keuntungan. Perkara ini selari dengan pelan konsep Kolej Vokasional yang menyasarkan 10 peratus daripada pelajar lepasan diploma Kolej Vokasional untuk menceburi bidang keusahawanan selepas mereka tamat pembelajaran di institusi pengajian (KPM, 2013). Pihak kerajaan mahupun bukan kerajaan perlu memainkan peranan utama dalam menyediakan aktiviti jualan atau perkhidmatan kepada pelajar lepasan ini yang mampu memberi mereka pengalaman yang berguna. Fayolle (2000) memberi penekanan terhadap kepentingan dalam mewujudkan suasana persekitaran perniagaan di dalam institut pendidikan. Budaya organisasi atau budaya persekitaran, adalah perkara paling penting untuk memupuk semangat perniagaan dan membina perniagaan. Aktiviti-aktiviti keusahawanan sepatutnya berintegrasikan dalam program-program institusi sejak diperingkat awal dan di sekolah oleh budaya sekolah.

Kerjasama Kolej Vokasional dengan industry adalah sangat penting supaya pelajar mendapat pendedahan dan pengalaman sebenar ditempat kerja sebelum menjejakkan kaki di alam pekerjaanyang sebenar (Mohd Rosli, 2013). Latihan industri mendedahkan aspek keusahawanan kepada pelajar untuk membentuk peluang perniagaan sendiri. Latihan

industri (*On-Job Training*) akan diperkenalkan melalui beberapa peringkat pengajian, iaitu asas pendidikan berasaskan pengeluaran selama sebulan, diikuti dengan tambahan tiga hingga enam bulan praktikal di syarikat industri sama ada swasta mahupun kerajaan (Zawawi, 2011). Program ini bertujuan untuk memberi pendedahan kepada pelajar tentang dunia pekerjaan sebenar terutamanya daripada aspek aplikasi pengetahuan yang dipelajari di kolej, perhubungan kemanusiaan dan etika serta amalan keselamatan di tempat kerja. Ahli usahawan kelas pertama akan dapat diwujudkan melalui latihan ini yang mampu merealisasikan Wawasan 2020. Kurikulum PTV juga menekankan *learning by doing* menerusi aktiviti *hands on* (praktikal) juga mementingkan *minds-on* dan kemahiran kawasan kerja dalam pengajaran dan pembelajaran. Kepentingan penggunaan pembelajaran secara amali dilihat mampu mewujudkan pelajar yang kreatif, berpengetahuan dan mempunyai kemahiran menyelesaikan masalah sendiri. Hal ini selari dengan matlamat Falsafah Pendidikan Kebangsaan dan objektif Kolej Vokasional untuk mewujudkan pelajar yang berkemampuan pekerjaan aras tinggi dan menepati kehendak industri sekaligus melahirkan usahawan berjaya (Yusof, 2009).

1.2 Penyataan Masalah

Menurut Jabatan Perangkaan Negara berasaskan banci penduduk dan perumahan 2010, peratus pengangguran rakyat Malaysia sehingga bulan September 2013 adalah sebanyak 3.1 peratus. Pada tahun 2009, sebanyak 27 peratus daripada siswazah IPT tempatan masih menganggur dalam tempoh enam bulan selepas menamatkan pengajian. Bagi yang berjaya mendapat pekerjaan pula, 29 peratus daripada mereka pada tahun 2006 dan 33 peratus pada

tahun 2009 hanya memperoleh pendapatan kurang daripada RM1,500 sebulan. (RMK- 10, 2011).

Dalam pada itu data pada tahun 2009 menunjukkan bahawa untuk tempoh bermula Oktober 2008 hingga April 2009, seramai 30,650 pekerja di Malaysia telah diberhentikan kerja (Mazlan, 2009). Namun demikian, bilangan rakyat yang menerima tempias akibat kehilangan pekerjaan berkemungkinan menjangkau angka yang lebih besar. Jika setiap pekerja mempunyai tanggungan purata seramai 3 orang, maka dapat digambarkan bahawa bahana kehilangan pekerjaan adalah berlipat ganda.

Menurut Kementerian Pengajian Tinggi (2017) dalam Sistem Kajian Pengesanan Graduan (SKPG) yang menyaksikan seramai 54,103 orang graduan sedang menganggur sehingga akhir 2017. Menurut Menteri Pendidikan Tinggi Datuk Seri Idris Jusoh (Mstar Online, 17 Ogos 2017), terdapat seramai 54,103 orang siswazah yang menganggur kerana gagal mendapatkan pekerjaan yang sesuai dan tambahan beliau lagi jumlah itu bukan sahaja daripada Universiti Awam (UA) tetapi digabungkan bersama daripada institusi pengajian tinggi dan kolej swasta yang lain.

Menurut satu kajian yang dijalankan oleh Institut Penyelidikan Pendidikan Tinggi Negara (IPPTN) pada 2009 menyatakan bahawa punca utama pengangguran bagi graduan dari bidang teknik dan vokasional adalah kerana kurangnya kemahiran tentang dunia keusahawanan yang mereka perolehi sepanjang pengajian selain pemahaman terhadap teori semata-mata. Selain itu, kesukaran pelajar vokasional untuk mendapatkan pekerjaan setelah tamat pengajian selama empat tahun menyebabkan ramai pihak terutamanya kerajaan

mendorong mereka memilih bidang keusahawanan sebagai salah satu kerjaya mereka (Farhana, 2013).

Usahawan yang melepasi pelbagai halangan dalam bidang usahawan dilihat dapat memperoleh kejayaan dengan gemilang. Namun begitu menurut Ahmad (2004), sebahagian usahawan mempunyai masalah sikap sebagai penghalang kejayaan, atau lebih tepat sebagai penghalang terhadap kemenjadian usahawan. Menurut Makbul & Mohamad Harun (2003), keusahawanan merupakan teras dan tunjang sesebuah perniagaan. Keusahawanan dan pembentukan urus niaga baru, penting bagi sesebuah perniagaan. Keusahawanan dan pembentukan urus niaga baru, penting bagi mencipta dan mengekalkan ekonomi yang sihat kerana ia mencipta peluang-peluang pekerjaan baru, menambah keupayaan eksport negara dan pertumbuhan ekonomi (Buang, 2008).

Kemahiran keusahawanan merupakan antara kemahiran penting dalam kemahiran-kemahiran insaniah (*soft skills*) yang harus dimiliki oleh pelajar sama ada peringkat pengajian rendah atau peringkat pengajian tinggi (Othman et.al, 2003). Kemahiran ini melibatkan keupayaan diri pelajar untuk meneroka peluang dan membangunkan kesedaran tentang risiko, kreativiti dan inovasi dalam aktiviti berkaitan perniagaan dan pekerjaan yang merangkumi kebolehan mengenal pasti peluang perniagaan, kebolehan merangka perancangan perniagaan dan kebolehan untuk bekerja sendiri (Chan, 2000).

Menurut Henwood (2006) dan Hassan et al. (2005), antara aset penting dalam pasaran kerja dan industri di Malaysia kini termasuklah kemahiran komputer, kemahiran komunikasi, keterampilan bahasa (bahasa Inggeris, Mandarin, Jepun dan bahasa Melayu), kemahiran interpersonal, fleksibel, adaptibiliti, analitikal, inisiatif, kepimpinan, keyakinan diri dan

bekerja secara berkumpulan. Organisasi kini tidak lagi memerlukan tenaga kerja yang ramai sebaliknya tenaga kerja yang berpengetahuan dan berkemahiran tinggi (Chan, 2000). Hasil kajian IPPTN (2003) melalui temu bual dengan majikan menyatakan antara alasan siswazah tidak mendapat pekerjaan disebabkan bermasalah daripada segi sikap, tidak proaktif, tiada inisiatif dan mengalami masalah untuk melaksanakan secara sendiri sesuatu arahan kerja. Oleh yang demikian, dapat dirumuskan bahawa siswazah yang menganggur kurang memiliki ciri-ciri keusahawanan.

Masalah pengangguran pada masa kini boleh diatasi dengan menjadikan keusahawanan sebagai satu kerjaya di mana ini merupakan satu peluang yang berpotensi untuk diterokai. Pendekatan yang digunakan untuk mencapai matlamat mewujudkan masyarakat Malaysia berbudaya keusahawanan ialah melalui pendidikan keusahawanan di Kolej Vokasional yang bertujuan memberikan kesedaran, pengetahuan dan kemahiran (Farhana, 2013). Oleh yang demikian ia akan dapat memupuk budaya keusahawanan dalam kalangan pelajar dan menukar mentaliti pelajar ke arah bekerja sendiri daripada bekerja dengan orang lain (Buang, 2008). Seterusnya dapat mengurangkan kadar pengangguran dalam kalangan graduan Kolej Vokasional.

Menurut Yusof (2009), para pendidik memainkan peranan penting dan para pendidik perlu menyedari bahawa pembudayaan keusahawanan dalam kalangan modal insan merupakan landasan ke arah mewujudkan masyarakat perindustrian menjelang tahun 2020. Lantaran itu bidang keusahawanan dilihat sebagai satu kerjaya, yang berpotensi untuk mengatasi masalah pengangguran tersebut (Mohamed Idris, 2009). Oleh yang demikian adalah perlu untuk mengetahui apakah faktor-faktor yang mempengaruhi dalam diri setiap pelajar, dalam

bidang keusahawanan bagi menarik lebih ramai untuk menguasai dan membudayakan bidang ini.

Masalah pengangguran pada masa kini boleh diatasi dengan menjadikan keusahawanan sebagai satu kerjaya dimana ini merupakan satu peluang yang berpotensi untuk diteroka. Pengkhususan dan kepakaran yang diperoleh dalam sesuatu bidang semasa pengajian kadangkala tidak dapat menjamin seseorang itu mendapat kerjaya yang diidamkan. Oleh yang demikian, ciri-ciri keusahawanan harus disemai dalam kehidupan pelajar melalui pendidikan supaya mereka memperolehi pengetahuan dan kemahiran dalam bidang keusahawanan (Sulaiman, 1992). Kerjaya sebagai usahawan mempunyai prospek masa hadapan yang cerah. Perkara utama yang menimbulkan persoalan adalah berkaitan faktor yang mampu mempengaruhi kecenderungan pelajar menjadikan bidang keusahawanan sebagai kerjaya masa hadapan mereka.

Justeru itu, kajian ini dijalankan untuk mengkaji faktor yang mendorong kecenderungan pelajar Kolej Vokasional ke arah bidang keusahawanan. Faktor yang ingin dikaji adalah daripada latar belakang, motivasi, sikap dan kemahiran keusahawanan kerana hal ini memberi impak yang penting dalam mempengaruhi keputusan seseorang itu untuk menjadi usahawan. Oleh yang demikian, kajian ini akan dijalankan dalam kalangan pelajar tahun akhir di dua buah Kolej Vokasional sekitar negeri Perlis contohnya seperti Kolej Vokasional Arau dan Kolej Vokasional Kangar untuk mengenalpasti faktor kecenderungan mereka terhadap bidang keusahawanan.

1.3 Matlamat Kajian

Penyelidikan ini bermatlamat untuk mengenal pasti indikator yang mendorong kecenderungan pelajar kolej vokasional di negeri Perlis ke arah sektor keusahawanan dan perniagaan. Keusahawanan memberikan kebebasan membuat keputusan, meningkatkan kompetensi pemikiran kreatif dan kritis dalam membentuk dan peluang baru serta menjadikan keusahawanan sebagai platform mencari sumber rezeki yang produktif.

1.4 Objektif Kajian

Penyelidikan ini dilaksanakan bagi mengenalpasti jawapan beberapa persoalan iaitu:

- 1) Mengetahui latar belakang diri pelajar Kolej Vokasional di Perlis dengan kecenderungan menjadi usahawan.
- 2) Mengetahui motivasi pelajar Kolej Vokasional di Perlis dengan kecenderungan menjadi usahawan.
- 3) Mengetahui sikap pelajar Kolej Vokasional di Perlis dengan kecenderungan menjadi usahawan.
- 4) Mengetahui kemahiran keusahawanan pelajar Kolej Vokasional di Perlis dengan kecenderungan menjadi usahawan.

1.5 Persoalan Kajian

Beberapa persoalan penyelidikan telah dikenal pasti untuk mendapatkan jawapan terhadap permasalahan penyelidikan iaitu:

- 1) Bagaimana latar belakang diri pelajar Kolej Vokasional di Perlis dengan kecenderungan menjadi usahawan?
- 2) Bagaimana motivasi pelajar Kolej Vokasional di Perlis dengan kecenderungan menjadi usahawan?
- 3) Bagaimana sikap pelajar Kolej Vokasional di Perlis dengan kecenderungan menjadi usahawan?
- 4) Bagaimana kemahiran keusahawanan pelajar Kolej Vokasional di Perlis dengan kecenderungan menjadi usahawan?

1.6 Skop kajian

Penyelidikan ini bertujuan untuk mengenalpasti indikator yang mendorong kecenderungan pelajar Kolej Vokasional di negeri Perlis ke arah bidang keusahawanan. Penyelidikan ini memberi lebih tumpuan terhadap empat indikator utama sahaja iaitu latar belakang, motivasi, sikap positif dan kemahiran keusahawanan. Kesemua indikator dalam penyelidikan ini tidak mewakili keseluruhan faktor. Penyelidikan yang dijalankan ini tertumpu kepada pelajar-pelajar Kolej Vokasional tahun 4 Diploma Vokasional Malaysia (DVM) semester 3 daripada pelbagai bidang pengkhususan. Kajian ini tertumpu kepada pelajar tahun 4 DVM kerana mereka merupakan pelajar semester akhir yang akan menamatkan pengajian di peringkat Kolej Vokasional seterusnya bakal menjalani *on-job training* di industri tertentu sama ada swasta ataupun kerajaan.

1.7 Batasan Kajian

Dalam penyelidikan ini beberapa batasan dan halangan telah dikenalpasti. Antaranya ialah dalam penyelidikan ini hanya tertumpu kepada kecenderungan usahawan dalam kalangan pelajar Kolej Vokasional sahaja. Pengkaji beranggapan bahawa lulusan Diploma Kolej Vokasional adalah pelajar Institut Pengajian Tinggi. Tambahan pula, pengkaji hanya menggunakan satu kaedah sahaja dalam proses pengumpulan data iaitu dengan hanya mengedarkan borang soal selidik kepada pelajar. Proses pengumpulan data ini merupakan secara keratan rentas yang bergantung kepada responden yang sedia ada. Kaedah penyelidikan yang digunakan seratus peratus tertakluk kepada keikhlasan dan kejujuran responden semata-mata. Responden perlu menentukan jawapan yang difikirkan betul berdasarkan pilihan jawapan yang disediakan. Penyelidik perlu beranggapan bahawa responden memberi maklumat yang tepat secara ikhlas dan jujur. Dapatan data yang diperoleh akan dianalisis dan dikaji.

1.8 Kepentingan Kajian

Penyelidikan ini dijalankan untuk mendapatkan maklumat yang jelas tentang kesediaan pelajar di Kolej Vokasional Arau dan Kangar untuk menjadikan keusahawanan salah satu bidang kerjaya yang dipengaruhi oleh beberapa faktor penting iaitu faktor latar belakang diri, faktor motivasi, faktor sikap dan faktor kemahiran keusahawanan. Hal ini haruslah dititikberatkan oleh beberapa pihak terutamanya pihak pelajar, pensyarah dan pihak pengurusan kolej. Penyelidikan ini terdapat beberapa kepentingan seperti berikut:

1.8.1 Kementerian Pelajaran Malaysia (KPM)

KPM boleh menggunakan hasil penyelidikan ini sebagai titik permulaan untuk menambah baik kursus-kursus yang akan ditawarkan di Kolej Vokasional dengan lebih terancang dan sistematik terutama yang berkaitan dengan subjek keusahawanan.

1.8.2 Pentadbir Kolej Vokasional

Hasil penyelidikan ini juga boleh digunakan oleh pihak pentadbiran kolej dalam penawaran kursus-kursus keusahawanan yang dijalankan di Kolej Vokasional.

1.8.3 Pensyarah

Pensyarah akan cuba untuk memberi dorongan kepada para pelajar tentang kepentingan dalam bidang keusahawanan. Sekaligus akan dapat membantu para pelajar pada masa akan datang dalam membentuk keyakinan diri seterusnya menjadikan keusahawanan sebagai salah satu bidang kerjaya.

1.8.4 Pelajar Kolej Vokasional

Dapatan daripada penyelidikan ini boleh dijadikan sebagai pembakar semangat kepada pelajar Kolej Vokasional untuk menceburi bidang kerjaya ini dengan penuh minat selain menyediakan peluang pekerjaan kepada mereka dan meningkatkan taraf ekonomi negara secara tidak langsung.

1.9 Definisi Istilah

Istilah penting yang digunakan dalam kajian ini ialah indikator, kecenderungan, pelajar Kolej Vokasional dan keusahawanan.

1.9.1 Indikator

Menurut Eriniwati (2014) indikator memberi maksud sebab atau asbab yang menyumbang kepada sesuatu hasil dan indikator yang dikaji dalam penyelidikan ini adalah latar belakang diri, motivasi, sikap serta kemahiran keusahawanan yang dimiliki

1.9.2 Kecenderungan

Menurut Farhana (2013), kecenderungan bererti keinginan dan dalam kajian ini merujuk kepada minat pelajar dalam bidang keusahawanan atau keinginan membuka perniagaan sendiri setelah dipengaruhi oleh faktor latar belakang diri motivasi, sikap dan kemahiran keusahawanan.

1.9.3 Pelajar

Menurut Hartini (2008), pelajar merupakan orang yang masih menuntut atau belajar dan dalam penyelidikan ini pelajar ialah pelajar tahun empat Diploma Vokasional Malaysia aliran vokasional yang mengikuti kursus-kursus seperti elektrik, elektronik, pembinaan, automotif, permesinan, kimpalan logam dan penyejukan dan penyaman udara.

1.9.4 Vokasional

Menurut Sulaiman (1992), vokasional memberi maksud sebagai kursus-kursus pendidikan yang mengutamakan kemahiran di dalam sesuatu sektor pekerjaan dan dalam penyelidikan ini merujuk kepada kursus serta latihan vokasional yang mementingkan kemahiran yang sering menggunakan bengkel seperti elektrik, elektronik, pembinaan, automotif, permesinan, kimpalan logam dan penyejukan dan penyamanan udara.

1.9.5 Keusahawanan

Husaini dan Ahmad (2009) menyatakan kegiatan keusahawanan merupakan satu proses memupuk dan melahirkan pelajar dengan berbudaya berniaga. Menurut kajian ini keusahawanan merupakan aktiviti-aktiviti yang dilakukan untuk memupuk budaya dan nilai keusahawanan serta aktiviti yang dijalankan untuk meraih keuntungan.

1.10 Rumusan

Bab satu ini telah menjelaskan satu demi satu perkara yang menjadi tunjang utama serta hala tuju hasil daripada dapatan penyelidikan ini. Pengkaji telah menentukan beberapa tujuan yang ingin diperoleh di akhir penyelidikan ini. Pada masa yang sama, penyelidik turut menyuarakan kepentingan penyelidikan dan batasan penyelidikan. Di akhir bab ini beberapa istilah penting telah di perelaskan secara terperinci bagi memberi kefahaman yang lebih mendalam.

BAB 2: SOROTAN KAJIAN

2.1 Pengenalan

Bab satu telah membincangkan pendahuluan yang meliputi matlamat, tujuan dan kelebihan kajian ini dijalankan. Selain itu, bab satu turut menjelaskan takrifan konsep dan kaedah yang akan diguna pakai dalam kajian ini.

Untuk keterangan yang lebih jelas, bab ini akan membentangkan sorotan penyelidikan sebelum ini yang mempunyai hubungan dengan hipotesis berkaitan penyelidikan ini. Penekanan akan dibuat terhadap empat (4) faktor pembolehubah tidak bersandar iaitu faktor motivasi, sikap, latar belakang dan kemahiran keusahawanan dengan kecenderungan terhadap keusahawanan. Model teori untuk penyelidikan ini akan diperlihatkan di akhir bab ini.

Insan yang bergelar usahawan adalah tunggak utama dalam pembangunan ekonomi negara dan penglibatan mereka cukup penting bagi merealisasikan kemakmuran dalam negara. Hal ini, cukup relevan bagi mewujudkan generasi yang cukup berbakat dalam bidang keusahawanan sekaligus merancakkan perkembangan ekonomi negara dalam abad ini. Hakikatnya, kewujudan usahawan menerusi bidang pendidikan dan kesedaran adalah sangat penting. Nor Aishah dan Yufiza (2006) menjelaskan bahawa, pendidikan keusahawanan merupakan satu proses pengajian yang berterusan.

Seorang usahawan dengan bidang keusahawanan merupakan dua aspek yang sangat berbeza antara hakikat dan makrifat (Ab. Aziz, 2003). Kebanyakan masyarakat beranggapan bahawa

usahawan dan keusahawanan sering kali dikaitkan dengan kekayaan dan kehebatan. Walaubagaimanapun, terdapat juga cabaran dan kepayahan yang perlu dihadapi serta perlu memikul dua amanah yang perlu digalas secara serentak iaitu kejayaan diri sendiri dan sekali gus melaksanakan tanggungjawab social (Othman et. al, 2003).

Ronstadt (1985), menerangkan bahawa manusia sering kali tidak pernah terlintas untuk menjadikan kerjaya usahawan sebagai sumber pendapatan. Sebahagian kecil sahaja pelajar yang menceburi bidang usahawan selepas menamatkan pengajian. Selain itu, hanya sebilangan kecil sahaja daripada golongan ini akan menunggu untuk memulakan perniagaan mereka sendiri dengan mengambil keputusan untuk bekerja dibawah majikan lain dalam sektor lain. Sebaliknya, golongan yang menjadi usahawan terlebih dahulu akan memilih untuk bekerja dengan orang lain tanpa mengambil kira aspek keusahawanan (Ab. Aziz, 2003). Justeru, bidang keusahawanan ini dilihat sebagai satu bidang kerjaya yang amat bersesuaian untuk diceburi oleh pelajar setelah menamatkan pengajian.

2.2 Konsep Usahawan dan Keusahawanan

Ahli-ahli sarjana melihat daripada pelbagai perspektif sama ada perspektif ekonomi, pengurusan ataupun kemanusiaan untuk mendefinisikan usahawan dan keusahawanan. Perkataan usahawan berasal daripada perkataan Perancis *entreprend* yang bermaksud menanggung. Farid (2007), menyatakan usahawan adalah individu yang memiliki tenaga dan semangat tinggi, lebih bertoleransi daripada orang lain terhadap risiko dan ketidakpastian, mendambakan autonomi dan kecekalan mencapai matlamat disebalik pelbagai cabaran dan kekurangan sumber. Kamus Dewan Edisi Keempat (2005)

mentakrifkan usahawan sebagai orang yang mengusahakan sesuatu perusahaan iaitu pengusaha. Pengusaha dimaksudkan sebagai pekerjaan secara besar-besaran untuk membuat barang-barang industri atau pekerjaan berniaga secara besar-besaran. Seseorang yang telah memulakan perniagaan atau telah membeli perniagaan yang dimulakan oleh orang lain juga dikenali sebagai usahawan. Usahawan juga adalah seorang pengurus yang menerajui perniagaannya dan dapat menuntut hak keempunyaan ke atas perniagaan tersebut, oleh itu ia menanggung risiko perniagaan (Mohd Rosli, 2013). Usahawan mempunyai wawasan dan mengembangkan perniagaan untuk kemakmuran masyarakat. Usahawan juga adalah seorang yang mengambil risiko memulakan atau menubuhkan sesuatu perniagaan atau perusahaan dan mengusahakannya (Mohd Rosli, 2013). Kesimpulannya boleh kita nyatakan bahawa usahawan adalah seseorang yang inginkan kebebasan dalam perniagaan, membuat keputusan sendiri dan seterusnya ingin berjaya atas usaha sendiri.

Keusahawanan pula merupakan satu proses membuat keputusan dan tindakan yang berterusan daripada memulakan hingga mengurus sesuatu perniagaan (Mahmood et al., 2008). Sementara itu, Kuratko dan Hodgetts (2004) memfokus kepada inovasi. Mereka mentakrifkan keusahawanan sebagai, satu proses inovasi dan penciptaan perniagaan baru, melalui empat dimensi iaitu individu, organisasi, persekitaran dan proses, dibantu oleh jaringan kerjasama kerajaan, pendidikan dan institusi-institusi. Semua posisi makro dan mikro pemikiran keusahawanan perlu dipertimbangkan sementara mengenal pasti dan dan mendapatkan peluang-peluang yang boleh ditukar ke idea persaingan untuk pelaksanaan ekonomi sekarang (Farid, 2007). Usahawan juga merupakan pemangkin kepada perubahan ekonomi yang menggunakan pencarian berfaedah, perancangan berhati-hati dan mencari

keadilan apabila menjalankan proses keusahawanan. Dengan penuh komited dan optimistik, usahawan-usahawan bekerja secara kreatif untuk mencari sumber-sumber baru atau membiayai yang lama dengan kapasiti baru, kesemuanya dengan tujuan mencipta kekayaan (Mazlan, 2009).

Dalam pada itu, keusahawanan menyediakan murid untuk mempunyai ciri-ciri diri yang akan terserlah dalam bentuk tingkah laku untuk bertindak dalam situasi yang terarah ke arah kesejahteraan diri, keluarga dan negara (KPM, 2011). Kegiatan keusahawanan pula merupakan satu proses memupuk dan melahirkan pelajar dengan budaya berniaga. Maka, kemahiran keusahawanan bolehlah dirumuskan sebagai minat dan keupayaan untuk meneroka peluang dan membangunkan kesedaran terhadap risiko, kreativiti dan inovasi dalam aktiviti berkaitan perniagaan dan pekerjaan (Hussaini dan Ahmad, 2009).

2.3 Teori Kecenderungan Keusahawanan

Kecenderungan Keusahawanan (*Entrepreneurial Intentions*) dapat didefinisikan sebagai niat, keinginan atau keazaman yang kuat dalam diri seseorang untuk melibatkan diri dalam keusahawanan atau memulakan perniagaan baru (Borland, 1975, Bird, 1988). Krueger (1993) mengukuhkan definisi ini dengan menyatakan bahawa kecenderungan keusahawanan adalah mengenai komitmen untuk melaksanakan tingkahlaku yang diperlukan untuk memulakan perniagaan baru. Teori kecenderungan telah dikembangkan daripada teori tingkahlaku terancang yang menerangkan dan meramalkan tingkahlaku manusia (Tkachev & Kolveroid, 1999). Kolveroid (1996) mengaplikasikan teori ini untuk meramal hasrat terhadap status pekerjaan dikalangan graduan jurusan perniagaan. Salah satu tingkahlaku

terancang yang dimaksudkan oleh beliau ialah keusahawanan. Pandangan ini selari dengan dapatan kajian Krueger dan Brazeal (1994) yang menjelaskan bahawa keusahawanan merupakan salah satu tingkahlaku terancang. Berdasarkan Teori Tingkahlaku Terancang (Ajzen & Fishbein, 1980; Ajzen, 1987 dan Ajzen, 1991) terdapat tiga pemboleh ubah awal sebelum terbentuknya hasrat dan disusuli dengan tingkahlaku. Pembolehubah tersebut ialah sikap terhadap tingkahlaku (*attitude towards the behavior*), norma subjektif (*subjective norms*) dan tingkahlaku kawalan tertanggap (*perceived behavioral control*). Menurut Krueger et al. (2000), teori kecenderungan keusahawanan mengandungi tiga elemen iaitu keinginan tertanggap, kebolehlaksanaan tertanggap dan kecenderungan untuk bertindak. Instrumen awal dalam mengkaji hasrat keusahawanan telah dibangunkan oleh Krueger et al. (2000). Penyelidik terdahulu dalam kajian ini menyatakan bahawa hasrat merupakan peramal terbaik terhadap tingkahlaku yang telah dirancang atau yang akan dilakukan (Ajzen & Fishbein, 1980; Krueger & Carsrud, 1993).

Terdapat dua teori sebagai pemandu utama dalam mengkaji hasrat keusahawanan iaitu Teori Tingkahlaku Terancang oleh Ajzen dan Fishbein (1991) dan Teori Peristiwa Shapero dan Shokol dan meramalkan tingkahlaku manusia (Tkachev & Kolvereid 1999). Kolvereid (1997) telah mengaplikasikan teori ini untuk meramal hasrat terhadap status pekerjaan di kalangan graduan jurusan perniagaan. Penyelidik terdahulu mendapati bahawa hasrat merupakan peramal terbaik terhadap tingkahlaku yang telah dirancang atau yang akan dilakukan (Ajzen & Fishbein, 1980; Krueger & Carsrud, 1993). Salah satu tingkahlaku terancang ialah keusahawanan (Krueger & Brazeal (1994).

Berdasarkan Teori Tingkahlaku Terancang, terdapat tiga pembolehubah yang mendahului sebelum terbentuknya hasrat dan disusuli dengan tingkahlaku. Pembolehubah tersebut adalah sikap terhadap tingkahlaku, norma subjektif dan tingkahlaku kawalan tertanggap (Ajzen & Fishbein, 1980, Ajzen 1987 & Ajzen 1991). Tiga pembolehubah tersebut dapat diterangkan seperti berikut:

2.3.1 Sikap Terhadap Tingkahlaku

Konstruk ini bertujuan mengenalpasti persepsi tentang keinginan diri untuk melaksanakan sesuatu tingkahlaku. Sikap ini bergantung kepada jangkaan dan kepercayaan tentang kesan peribadi hasil daripada tingkahlaku tersebut. Ajzen (1991) menjelaskan bahawa individu akan menilai dan merasakan dirinya seronok atau tidak untuk melaksanakan suatu tingkahlaku tersebut.

2.3.2 Norma Subjektif

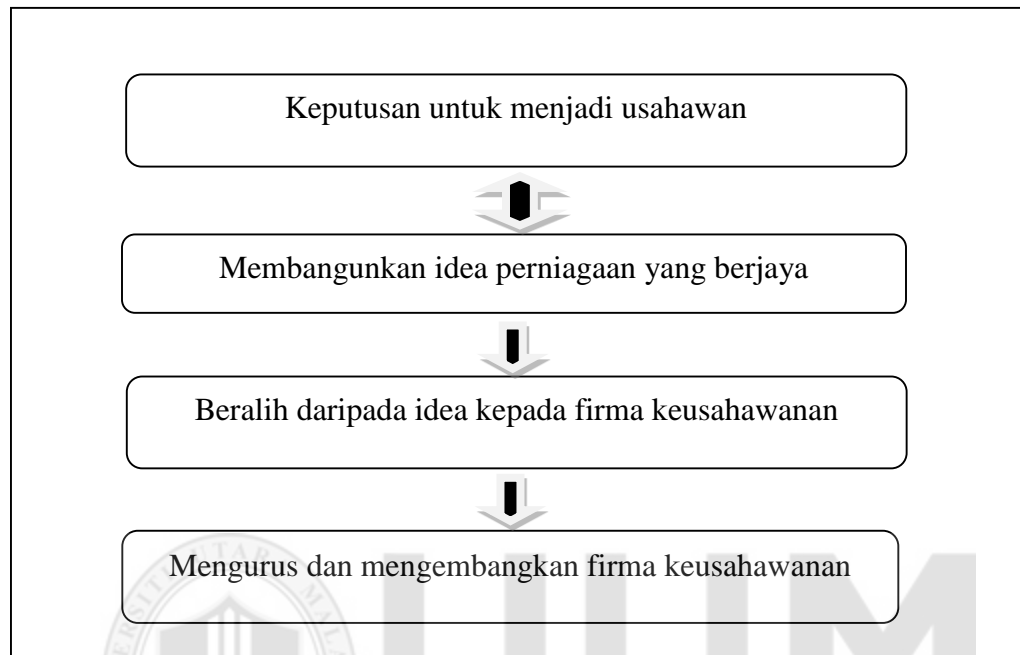
Pembolehubah norma subjektif ialah kepercayaan individu terhadap pandangan orang yang rapat dengannya terhadap tingkahlaku yang akan dilakukan. Misalnya, pandangan keluarga terhadap dirinya, rakan-rakan dan '*role model*'. Norma subjektif boleh menjadi kuat pengaruhnya terhadap pembentukan sesuatu hasrat sekiranya, individu tersebut mempunyai lokus kawalan dalaman yang tinggi (Ajzen 1987) dan juga sekiranya individu tersebut mempunyai orientasi yang tinggi untuk bertindak (Bagozzi et.al. 1992). Kajian yang

dijalankan oleh Krueger et.al. (2000) mendapati bahawa pengaruh norma subjektif yang paling mempengaruhi ialah ahli keluarga, orang terpenting, rakan, '*role model*' dan mentor.

2.3.3 Teori Tingkah Laku Kawalan Tertanggap (*Perceived Behavioral Control Theory*)

Tingkah laku kawalan tertanggap mempunyai pandangan yang bertindih dengan pandangan Bandura (1986) tentang tanggapan efikasi sendiri dengan kebolehan tertanggap bagi melaksanakan sasaran tingkah laku (Ajzen 1987). Efikasi sendiri merupakan penilaian individu melaksanakan keupayaannya melakukan sesuatu perkara. Mekanisma yang mempengaruhi pertimbangan efikasi termasuklah pengalaman '*hands on*' dan pembelajaran secara imajinasi (Bandura, 1986). Efikasi sendiri mempunyai hubungan langsung dengan teori atribusi yang telah berjaya diaplikasikan untuk memulakan perniagaan (Meyer, 1993). Tingkah laku kawalan tertanggap dapat meramal secara konsisten tingkahlaku mencapai matlamat kerana kawalan merupakan satu masalah bagi seseorang (Ajzen, 1991). Lagi tinggi kawalan tingkah laku seseorang individu, maka lagi tinggi persepsinya terhadap peluang (Dickson, 1994).

2.4 Model Asas Proses Keusahawanan

Rajah 2.1: Model Asas Proses Keusahawanan

(Barringer & Ireland, 2006)

Rajah di atas menunjukkan model asas dalam proses keusahawanan, dengan empat langkah utama. Berdasarkan model di atas, anak panah dua hala antara keputusan untuk menjadi usahawan dan membangunkan idea perniagaan yang berjaya menunjukkan bahawa seseorang perlu berani membuat keputusan untuk menjadi usahawan. Dengan sikap melihat dan merebut peluang yang ada, usahawan tidak akan melepaskan peluang yang boleh membawa keuntungan kepada mereka. Menurut Barringer dan Ireland (2006), tiga faktor utama yang mendorong seseorang individu membuat keputusan untuk menjadi usahawan

ialah untuk menjadi pengurus syarikat, untuk meneruskan idea mereka dan untuk mencapai imbuhan kewangan.

Disamping itu, usahawan juga perlu berani mengambil risiko. Kegagalan merupakan risiko yang perlu dihadapi oleh setiap usahawan. Kebanyakan perniagaan yang gagal bukan kerana usahawan tersebut tidak bekerja kuat, tetapi kerana kegagalan dalam membuat analisis terhadap peluang, pesaing, keperluan dan persekitaran dalam menterjemah idea perniagaan. Setelah idea perniagaan berjaya dihasilkan dengan baik, maka seseorang usahawan akan merealisasikan idea tersebut kepada firma keusahawanan yang sebenar. Bagi usahawan yang baru memulakan perniagaan, tuntutan daya kreatif dan inovatif diperlukan bagi membolehkan perniagaan berkembang dengan baik, mudah dikenali dan mendapat tempat dalam pasaran serta dapat bersaing dengan pesaing-pesaing yang telah lama bertapak (Kadir, 2010). Tanpa daya kreatif dan inovatif, sesebuah perniagaan mungkin tidak dapat bertahan lama. Langkah terakhir dalam proses keusahawanan ialah mengurus dan mengembangkan firma.

Untuk menjalankan sesebuah perniagaan dan memastikan perniagaan tersebut bergerak ke arah mencapai matlamat bukanlah satu perkara yang mudah. Pelbagai bentuk ilmu pengetahuan dan kemahiran tentang perniagaan perlu dikuasai dan dipelajari oleh usahawan. Selain pengetahuan pengurusan perniagaan seperti pengurusan pemasaran dan pengurusan organisasi, usahawan juga perlu menguasai pelbagai kemahiran bagi memastikan perniagaannya maju, berdaya saing, berkembang dan bertahan lama. Antara kemahiran yang perlu dikuasai oleh usahawan ialah kemahiran berkomunikasi, kemahiran kepimpinan, kemahiran menyelesaikan masalah dan kemahiran kerja berpasukan.

2.5 Kajian kecenderungan keusahawanan pelajar

Kajian mengenai kecenderungan keusahawanan pelajar telah mengenalpasti beberapa faktor yang mempengaruhi seseorang individu untuk menjadi seorang usahawan. Beberapa kajian telah dijalankan untuk mengenalpasti kecenderungan pelajar menjadi usahawan dengan melihat faktor seperti umur, jantina, pendidikan dan latar belakang keluarga, dan pengalaman perniagaan terdahulu (Kristiansen & Indarti, 2004; Shay & Terjensen, 2005). Kajian-kajian lain (Yar Hamidi, Wennberg & Berglund, 2008; Palaniappan & Rafik - Galea, 2009) menggunakan model niat seperti Teori Peristiwa Keusahawanan (Shapero, 1982) dan Teori Tingkah Laku Terancang (Ajzen, 1991) dalam mengenalpasti sikap, seperti pengambilan risiko, kreativiti dan mengenal pasti halangan.

Kajian ke atas kecenderungan keusahawanan pelajar di Malaysia turut melihat faktor-faktor yang telah mendorong graduan menceburi bidang keusahawanan. Dalam kajian yang dilakukan oleh Mohd Osman (2007) telah mengenal pasti empat faktor yang mendorong graduan dan Alumni Universiti Teknologi Malaysia menceburi bidang keusahawanan iaitu faktor latar belakang usahawan, faktor motivasi, faktor sikap dan faktor kemahiran. Hasil kajian mendapati, faktor latar belakang keluarga tidak mempengaruhi graduan untuk menjadi usahawan. sebaliknya, faktor motivasi, sikap dan kemahiran menjadi faktor penting yang telah mendorong graduan menceburi bidang keusahawanan.

Selain itu, kajian ke atas kecenderungan keusahawanan pelajar turut melihat penerapan kemahiran keusahawanan dalam kalangan pelajar politeknik menerusi proses pengajaran dan pembelajaran. Kajian yang dijalankan oleh Warman et al. (2010) terhadap 151 orang pelajar politeknik mendapati, kecenderungan pelajar dalam bidang keusahawanan dan penerapan

kemahiran keusahawanan dalam proses pengajaran dan pembelajaran secara keseluruhannya adalah sederhana. Boon dan Abdol Aziz (2010) telah menjalankan kajian untuk mengenal pasti profil keusahawanan pelajar IPT. Dapatan kajian menunjukkan pelajar mempunyai ciri-ciri keusahawanan, mempunyai kemahiran dalam bidang keusahawanan dan melibatkan diri dengan aktiviti yang berasaskan keusahawanan.

Kajian yang dijalankan oleh Adam, Abdul Razak dan Abu Bakar (2011) adalah untuk melihat tahap kecenderungan pelajar terhadap bidang keusahawanan dalam kalangan 32 orang pelajar semester akhir Kolej Komuniti Jasin. Kajian tersebut adalah untuk mengenal pasti minat, sumber dorongan dan pementapan budaya keusahawanan pelajar. Daripada kajian yang dijalankan didapati bahawa semua pelajar menunjukkan kecenderungan yang tinggi terhadap bidang keusahawanan. Pelajar berminat untuk memulakan perniagaan sekiranya diberi peluang dan sumber yang diperlukan. Pelajar juga didapati mempunyai sumber dorongan yang tinggi terhadap keusahawanan. Kajian juga mendapati kebanyakan program-program yang dilaksanakan dapat membudayakan keusahawanan dalam kalangan responden.

Kajian yang dijalankan oleh Mohd Mustafa et al., (2013) bertujuan untuk mengkaji faktor yang mempengaruhi kecenderungan 55 orang pelajar tahun akhir program Diploma Perniagaan di Kolej Profesional MARA Beranang terhadap kerjaya sebagai usahawan. Dapatan kajian menunjukkan bahawa faktor yang mempengaruhi kecenderungan pelajar menjadi usahawan adalah faktor motivasi, program pengajian dan sikap. Kajian juga mencadangkan supaya pelajar diberi peluang untuk mengaplikasikan kemahiran keusahawanan di pusat pengajian.

2.6 Indikator Kecenderungan Pelajar Menceburi Bidang Keusahawanan

Kajian indikator yang mendorong kecenderungan pelajar melibatkan diri aspek keusahawanan terdiri daripada empat indikator penting iaitu, indikator latar belakang keluarga, sikap serta minat, motivasi dan kemahiran keusahawanan yang dimiliki.

2.6.1 Indikator Latar Belakang Usahawan dan Keluarga

Indikator latar belakang usahawan penting dalam menarik minat individu memasuki dunia keusahawanan (Zafir dan Fazilah, 2003).

Menurut Osman (2007) mendefinisikan latar belakang keluarga sebagai pengalaman seseorang, sama ada melalui pendidikan, persekitaran yang mempunyai hubungan atau pengaruh terhadap dirinya dalam sesuatu masa tertentu.

Latar belakang keluarga dilihat sebagai faktor penting yang mempengaruhi kesinambungan perniagaan keluarga daripada satu generasi kepada generasi yang baru. Kebiasaannya, keluarga yang senior akan membimbing generasi baru dalam keluarga mereka tentang aspek keusahawanan dan perniagaan. Selain itu, latar belakang keluarga juga turut menggabungkan perniagaan ahli-ahli keluarga menjadi sebuah perniagaan yang lebih besar dan mantap (Kadir, 2010). Maka, individu yang memiliki keluarga yang terdiri daripada ahli perniagaan cenderung untuk menjadi seorang usahawan (Osman, 2007).

Zainal Abidin (2009) menjelaskan kajiannya bahawa individu yang mempunyai latar belakang keluarga dalam perniagaan lebih bersedia untuk memilih bidang keusahawanan

malah pengetahuan asas dan kemahiran sedia ada dalam bidang perniagaan turut diperoleh berdasarkan pengalaman semasa kecil.

Justeru, faktor latar belakang keluarga memainkan peranan penting dalam mempengaruhi dan mewujudkan kesinambungan keusahawanan sama ada menyambung perniagaan keluarga yang sedia ada atau membuka perniagaan baru (Mohd, 2015).

2.6.2 Indikator Sikap

Usahawan yang berjaya perlu memiliki sikap yang positif bagi merealisasikan idea sendiri, menjadi ketua dalam organisasi, memperoleh keuntungan hasil usaha diri sendiri dan tidak bergantung pada orang lain (Osman, 2007).

Sikap dan minat jelas menunjukkan peranan yang penting dalam menjadi pendorong bagi seseorang yang bergelar belia menceburi bidang keusahawanan. Sikap dan minat golongan belia akan diselidik bagi mengetahui pengaruhnya dalam menarik minat untuk menceburi bidang keusahawanan. Berdasarkan persekitaran di kawasan Arau dan Kangar yang sedang berkembang pesat dengan terdapatnya institusi pendidikan tinggi dan juga kawasan perindustrian, ia sememangnya dilihat menjanjikan peluang perniagaan yang menarik untuk diceburi dan menjanjikan pulangan yang lumayan.

Menurut Thuaibah (2007) pula menyatakan bahawa sikap serta keinginan untuk berdikari turut menjadi indikator yang mendorong individu menceburi bidang keusahawanan dalam konteks ini, individu itu bebas membuat keputusan dan berusaha bagi menentukan masa

depannya dalam bidang keusahawanan tanpa berasa terkongkong dengan arahan dan peraturan yang ditetapkan oleh orang lain.

Radzali (1991) menjelaskan bahawa indikator sikap akan mempengaruhi seseorang usahawan melaksanakan aktiviti keusahawanan dengan berkesan. Antara indikator sikap dan sifat tersebut ialah:

- i. Yakin pada diri sendiri
- ii. Cekal
- iii. Sifat kreatif
- iv. Berinovasi
- v. Sanggup menghadapi cabaran
- vi. Bermatlamat
- vii. Bijak merebut peluang
- viii. Yakin dengan keupayaan diri
- ix. Aktif
- x. Mempunyai inisiatif

2.6.3 Indikator Motivasi

Indikator motivasi yang terdapat dalam diri individu turut mendorong kemenjadian seseorang usahawan. Motivasi bermaksud dorongan dalam melaksanakan sesuatu kerja untuk mencapai target tertentu. Motivasi mampu membangkitkan semangat merangsang sikap dan mempengaruhi tindakan seseorang bagi memperoleh kejayaan (Khairuddin,

1996). Seterusnya, seseorang yang tidak bermotivasi tidak berupaya melaksanakan dan menggerakkan bidang yang diceburi dengan berjaya.

Motivasi menjadi teras yang kuat dalam diri individu yang ingin bergelar usahawan kerana tanpa motivasi seseorang itu tidak akan bersemangat dan berupaya meneruskan perjuangan dalam bidang keusahawanan yang diceburi (Yep Putih, 1985). Beliau turut menegaskan bahawa individu yang bermotivasi tinggi dalam keusahawanan enggan menjawat jawatan bergaji tetap walaupun ditawarkan pendapatan yang lumayan. Bagi mereka upah yang diperoleh merupakan indikator luaran dan sampingan untuk mencapai cita-cita. Mereka yang terdorong ke arah keusahawanan akan sentiasa berusaha untuk memajukan diri tanparasa bosan dan puas dengan apa yang mereka capai pada masa ini.

Justeru, motivasi keusahawanan dianggap sebagai elemen dorongan dan desakan yang kuat untuk bergelar usahawan (Birley dan Westhead, 1994).

Herzberg (1959) telah menyenaraikan enam indikator berkaitan dengan motivasi iaitu:

- i. Kesempatan untuk mencapai kejayaan
- ii. Penganugerahan
- iii. Kesempatan untuk maju ke hadapan
- iv. Kualiti kerja
- v. Kesempatan untuk memotivasikan diri
- vi. Tanggungjawab

Usahawan kebanyakannya gemar melaksanakan tugas secara bebas tanpa peraturan dan komponen daripada pihak lain. Kebebasan mereka melakukan sesuatu membolehkan usahawan tersebut menggunakan segala kemahiran dan potensi diri mereka tanpa sekatan, gangguan dan bantahan daripada orang lain (Ab. Aziz, 2003). Disamping itu, elemen penting yang lain dalam mempengaruhi indikator motivasi seseorang usahawan ialah kedudukan dan kehormatan diri. Seseorang usahawan dianggap gagal dalam kerjaya jika tidak berupaya mengubah kedudukan kehidupan yang sedia ada ke arah kehidupan yang lebih baik.

Charles Banfe (1991) dalam penyelidikan telah menjelaskan bahawa terdapat 80 peratus daripada responden menyatakan usahawan lebih mementingkan kejayaan atau pencapaian keusahawanan berbanding dengan keuntungan seperti pulangan wang yang lumayan. Perkara ini telah membuktikan bahawa pulangan keuntungan bukanlah faktor utama bagi individu yang bergelar usahawan. Ini disebabkan, sektor keusahawanan merupakan sektor yang tidak dapat dijangka perkara yang akan berlaku pada masa hadapan.

Melalui penyelidikan yang telah dilakukan oleh pengkaji lepas membahaskan tentang indikator motivasi yang jelas menyatakan bahawa motivasi merupakan salah satu indikator penting dalam mendorong individu menceburkan diri dalam sektor keusahawanan.

2.6.4 Indikator Kemahiran Keusahawanan

Kemahiran ditakrifkan sebagai kecekapan dan kebijaksanaan individu dalam sesuatu sektor atau bidang (Kamus Dewan Ketiga, 2006). Takrifan bagi kemahiran dalam penyelidikan ini

meliputi kecekapan dan pengetahuan dalam sektor keusahawanan yang dikuasai oleh pelajar yang merupakan sampel bagi penyelidikan ini.

Menurut Osman (2007), beliau telah mengaitkan kemahiran yang dimiliki dalam bidang keusahawanan adalah indikator yang boleh mempengaruhi individu untuk bergelar usahawan. Secara konklusinya, kemahiran keusahawanan merupakan indikator yang perlu diberi penekanan secara lebih khusus lagi.

Kajian yang dilakukan oleh Husaini & Anuar (2008), berkaitan kemahiran keusahawanan mendapati bahawa kemahiran keusahawanan merangkumi empat kriteria penting iaitu kemampuan mencari peluang keusahawanan, kepakaran merangka pembangunan keusahawanan, kompetensi mereka cipta dan kemahiran bekerja sendiri.

Ab. Aziz (2003) dalam kajiannya telah kemahiran kognitif, kemahiran interpersonal, kemahiran konseptual dan kemahiran berkomunikasi merupakan elemen penting yang perlu dikuasai untuk menentukan kejayaan sebagai seorang usahawan yang berjaya. Malahan, gabungan daripada keempat-empat kemahiran ini mampu mentransformasikan idea kepada realiti, dapat meyakinkan pihak lain yang terlibat dalam proses keusahawanan, dapat meyakinkan pihak pembekal agar dapat menambah jangka masa pembiayaan, pelanggan lebih berkeyakinan terhadap tawaran yang ditawarkan sama ada produk atau servis dan akhir sekali dapat mencambah minat dalam diri seseorang (Mohd Osman, 2007).

Pengalaman dan kepakaran dalam bidang usahawan merupakan elemen penting terutamanya dalam menyelesaikan sesuatu masalah yang sukar dan secara tidak langsung seorang usahawan akan lebih yakin dalam mengatasi masalah tersebut. Sementara Yep Putih (1985)

mendapati bahawa individu yang telah lama bertapak dalam bidang usahawanan biasanya memiliki pengalaman dan pengetahuan yang lebih mendalam berbanding dengan individu yang baru berkecimpung dalam bidang tersebut. Berikut adalah kemahiran yang perlu dikuasai oleh individu yang bergelar usahawan:

- i. Kemahiran berkomunikasi dengan pihak lain
- ii. Kemahiran merancang dengan teratur dan sistematik
- iii. Kemahiran menyelesaikan masalah yang rumit
- iv. Kemahiran mengurus kewangan dan organisasi

Disamping itu, Mohar, et. al. (2002), hasil kajian yang telah dijalankan di negeri Johor berkaitan pencapaian program pembangunan keusahawanan telah menampilkan model pembangunan keusahawanan yang mantap dan bersifat holistik dalam usaha melahirkan dan memperkukuh Masyarakat Perdagangan dan Perindustrian Bumiputera Johor. Kebanyakan usahawan daripada golongan bumiputera telah mengklasifikasikan usahawan gerai, baru, ekspres dan tulen.

Kajian yang telah dijalankan mendapati bahawa struktur dan persekitaran keusahawanan perlu dimulakan dari peringkat awal bagi membolehkan masyarakat memahami konsep usahawan tulen. Pemantauan berterusan daripada kerajaan negeri perlu dilaksanakan bagi mewujudkan keseragaman program latihan dan bimbingan keusahawanan (Teresa dan Joseph, 2002). Program ini haruslah dimulakan sejak peringkat pendidikan awal kanak-kanak hingga ke peringkat tertinggi. Kualiti yang dimiliki oleh usahawan dan perniagaan yang dijalankan menjadi kayu ukur untuk melahirkan usahawan cemerlang. Untuk membentuk dan melahirkan usahawan yang mantap, pelbagai pendekatan bersifat jangka

panjang boleh dilaksanakan antaranya anugerah keusahawanan, latihan keusahawanan dan penglibatan usahawan secara menyeluruh dalam setiap program yang direncanakan (Rohana, 2004). Manakala, untuk membantu usahawan menyelesaikan permasalahan dan proses pengembangan syarikat, program pemantauan secara berkala dan bersepadu, tabung bantuan kewangan, penyelidikan dan perundingan boleh dilaksanakan oleh pelbagai pihak.

Hasil kajian lepas merumuskan bahawa kemahiran yang dimiliki dalam bidang keusahawanan merupakan salah satu indikator yang mempengaruhi individu untuk bergelar usahawan dan merupakan kriteria utama untuk menentukan kejayaan individu dalam bidang keusahawanan. Oleh itu, kemahiran yang dimiliki pelajar akan dikaji untuk menentukan perkaitannya dengan kecenderungan pelajar vokasional menceburi bidang keusahawanan.

Menurut kajian, untuk menghasilkan *mindset* usahawan tulen maka perlu diwujudkan struktur dan persekitaran keusahawanan dari peringkat awal. Kerajaan negeri perlu memantau dan memastikan wujudnya kesinambungan program latihan dan bimbingan keusahawanan dari peringkat prasekolah hingga ke peringkat universiti dan seterusnya (Boon, dan Abdul Aziz, 2010). Titik mula keusahawanan yang cemerlang bergantung kepada kualiti usahawan dan perusahaan yang dibangunkan. Pendekatan pertandingan seperti anugerah keusahawanan dan pendekatan latihan keusahawanan yang berkesan adalah bersifat jangka panjang, mempunyai penglibatan regional, peraduan untuk meningkatkan taraf keusahawanan dan program untuk pembentukan dan peneguhan usahawan (Osman, 2007). Antara ciri lain program pemantauan berkala dan bersepadu, tabung bantuan kewangan dan penyelidikan dan perundingan untuk menyelesaikan masalah dan program pengembangan syarikat.

Daripada kajian-kajian lalu mendapati bahawa memiliki kemahiran yang berkaitan dengan bidang keusahawanan merupakan di antara faktor yang telah mempengaruhi seseorang untuk menjadi keusahawanan. Kemahiran dalam bidang keusahawanan dilihat sebagai satu item yang penting dalam menentukan kejayaan seseorang dalam bidang keusahawanan. Oleh yang demikian, kemahiran yang terdapat dalam diri pelajar akan dikaji bagi memastikan pengaruhnya dalam kecenderungan golongan pelajar vokasional menceburi keusahawanan.

2.7 Pendidikan Keusahawanan

Pendidikan keusahawanan menjadi satu elemen penting di Malaysia kerana bidang ini mampu mengurangkan kebergantungan masyarakat terhadap budaya makan gaji. Pendidikan keusahawanan dilihat berupaya membangunkan status ekonomi melalui percambahan pelbagai bentuk perniagaan baru yang mengetengahkan idea dan berteraskan teknologi terkini. Dalam Majlis Perdagangan Malaysia 1991, mantan Perdana Menteri Malaysia iaitu Tun Dr Mahathir Muhammad menekankan bahawa pendidikan keusahawanan perlu ditekankan bagi melahirkan masyarakat yang dinamik berwawasan kreatif dan inovatif (Nor Aishah, 2002).

Budaya keusahawanan dalam masyarakat menjadi penyumbang kepada masyarakat yang turut menggunakan pengetahuan saintifik dan kemajuan teknologi yang mampu menyaingi cabaran serta risiko menjelang 2020 (Osman, 2007).

Teresa dan Joseph (2002) menegaskan bahawa pendidikan keusahawanan perlu ditekankan kepada graduan kejuruteraan agar mereka menceburi bidang keusahawanan teknologi disamping pengetahuan sedia ada mereka yang spesifik dalam bidang masing-masing sehinggalah mereka dapat membuka perniagaan sendiri. Daripada kajian yang telah dilakukan hampir keseluruhan graduan kejuruteraan menceburi bidang perniagaan berteraskan kejuruteraan dalam pelbagai bidang tertentu.

Justeru, penyelidikan ini menyimpulkan pendidikan keusahawanan mampu membolehkan seseorang usahawan menguruskan organisasi dan perniagaannya dengan baik. Pendidikan keusahawanan merangkumi pengurusan perniagaan, pengurusan kewangan, pengurusan organisasi, serta kecekapan pengendalian teknologi terkini serta prospek pasaran pada masa hadapan (Barjoyai Bardai, 2000).

2.8 Kerangka Teori Kajian

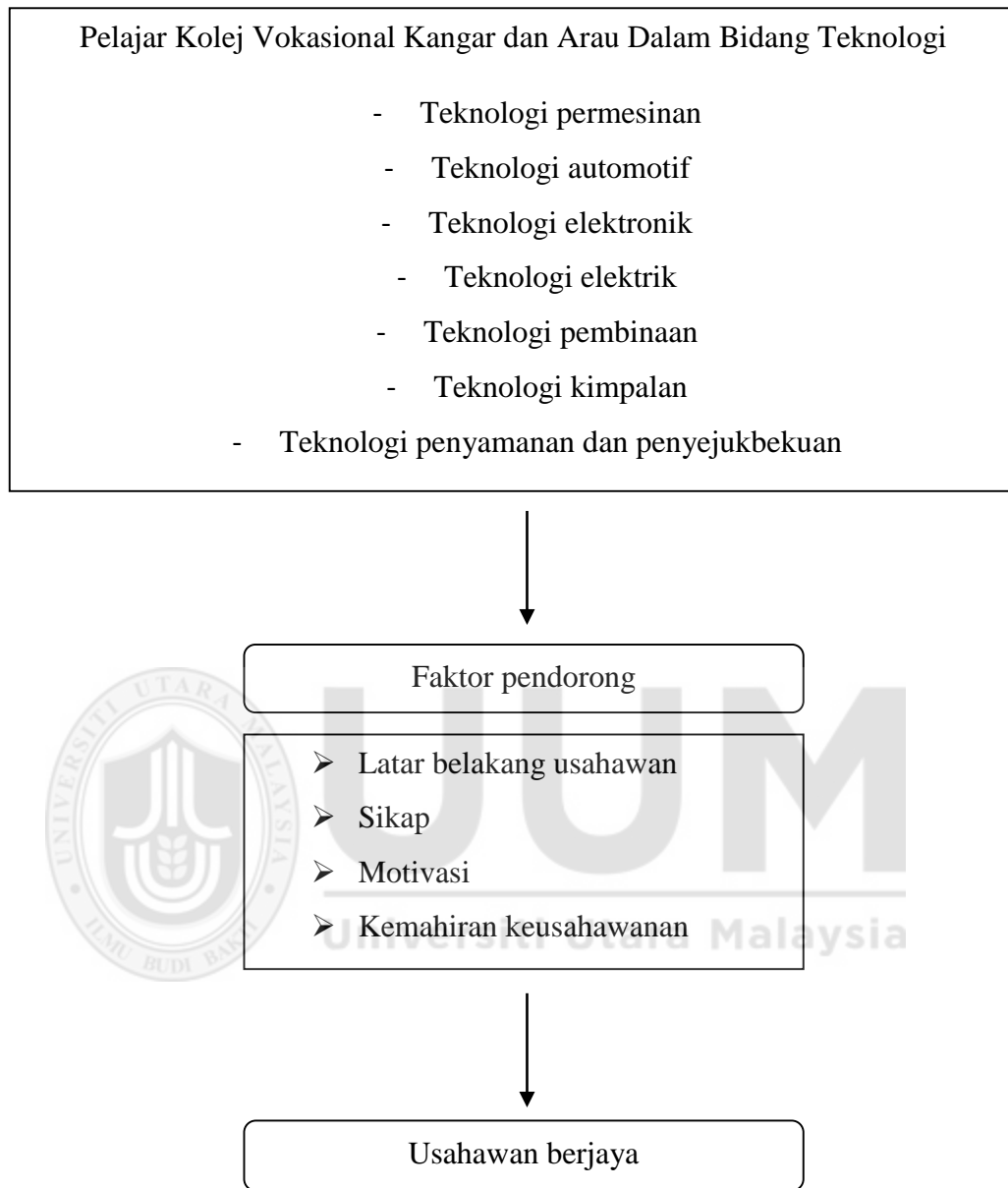
Kerangka teori kajian ini bertujuan untuk menjalankan penyelidikan yang merangkumi aliran seseorang individu terutamanya pelajar menceburi bidang keusahawanan sehinggalah bergelar usahawan (rajah 2.2). Justeru, kerangka ini telah menetapkan empat penentu dalam kesediaan pelajar bidang diploma Kolej Vokasional di negeri Perlis dalam bidang keusahawanan iaitu:

- i. Latar belakang
- ii. Sikap
- iii. Motivasi

iv. Kemahiran keusahawanan

Berdasarkan keempat-empat elemen tersebut, pengkaji boleh menentukan sama ada ia dapat memenuhi segala objektif kajian ini atau tidak.

Rajah 2.2: Kerangka Teori Kajian

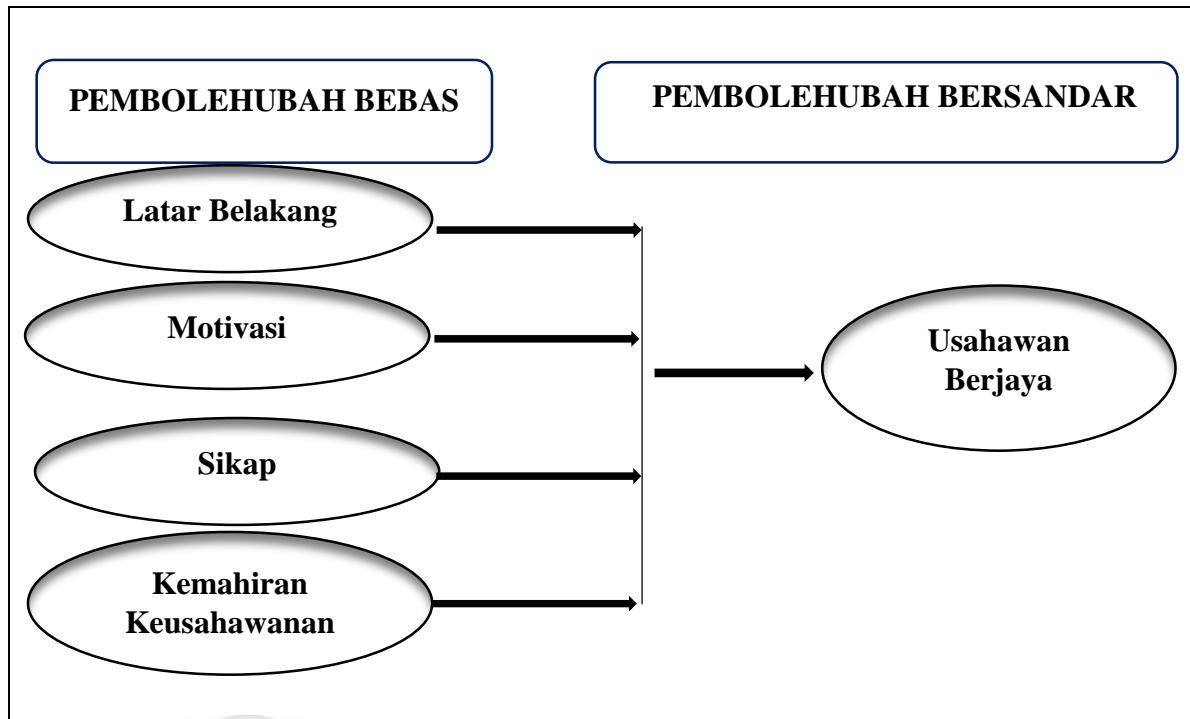
BAB 3: METODOLOGI KAJIAN

3.1 Pendahuluan

Metodologi kajian merupakan satu set kaedah yang dijalankan untuk menghuraikan satu set kaedah yang sistematik yang dijalankan untuk mencapai matlamat dan objektif kajian. Oleh itu, bab ini akan membincangkan kaedah penyelidikan yang telah dijalankan. Ketepatan hasil kajian dapat ditentukan dengan pemilihan kaedah kajian yang bersesuaian supaya hasil dapatan kajian dapat diselidik dengan lebih tepat dan sempurna. Dengan kaedah ni, matlamat dan objektif dapat ditentukan dengan mudah. Antara aspek yang dibincangkan dalam kajian ini adalah penentuan reka bentuk kajian, kaedah pengumpulan data, persempelan, instrumentasi dan penganalisan data

3.2 Rangka Kerja Penyelidikan

Berdasarkan teori dan penyelidikan lepas yang dibincangkan dalam bab sebelum ini mengenai indikator kecenderungan keusahawanan di kalangan pelajar vokasional di Perlis, hasil model teori kajian yang dapat dibentuk daripada pemboleh ubah bebas seperti latar belakang, sikap, motivasi dan kemahiran keusahawanan dengan pemboleh ubah bersandar, usahawan berjaya adalah seperti berikut.

Rajah 3.1: Rangka Kerja Penyelidikan

3.3 Reka Bentuk Kajian

Bagi membantu penyelidik menjalankan kajian ini dengan lebih lancar, satu reka bentuk telah dibangunkan. Carta aliran proses telah diterjemahkan dalam rajah 3.4. Data-data yang berkaitan dengan kajian telah dikumpul bagi permulaan kajian. Bahan-bahan bertulis seperti buku-buku, jurnal, kajian-kajian lepas, dan melalui laman web yang berkaitan telah digunakan dalam kajian ini. Objektif, skop dan matlamat kajian telah dikenalpasti sebelum kajian dijalankan dengan lebih mendalam lagi

Matlamat utama kajian ini adalah mengenalpasti hubungan antara latar belakang, sikap, motivasi dan kemahiran keusahawanan terhadap kecenderungan pelajar Kolej Vokasional Perlis menjadi usahawan berjaya. Bagi mencapai matlamat ini, kaedah kuantitatif adalah digunakan. Kedah ini dikatakan kaedah terbaik untuk mengkaji hubungan antara dua pemboleh ubah. Oleh itu, kaedah ini digunakan dalam kajian ini untuk mengenalpasti hubungan antara latar belakang, sikap, motivasi dan kemahiran keusahawanan pelajar Kolej Vokasional terhadap bidang keusahawanan. Soalan kaji selidik telah dirangka dan diedarkan kepada responden bagi mengumpul data. Kaji selidik penyelidikan biasanya dijalankan dalam kaedah kuantitatif (Cooper dan Schindler, 2006) yang memerlukan penyeragaman maklumat untuk mengkaji hubungan antara pemboleh ubah (Cavana, Delahaye dan Sekaran, 2001). Dalam kajian ini, ukuran skala bagi soalan kaji selidik untuk penyelidikan ini akan menggunakan skala sela lima peringkat iaitu skala lima (5) untuk sangat setuju, skala empat (4) untuk setuju, skala tiga (3) untuk tidak pasti, skala dua (2) untuk tidak setuju dan skala satu (1) untuk sangat tidak setuju. Skala set ini sangat popular di kalangan pengkaji yang merupakan idea Skala Likert, tahun 1932 (Rohana, 2004).

3.4 Hipotesis

Hipotesis merupakan suatu pernyataan yang cuba diuji kebenarannya menerusi sesuatu kajian bagi mengesahkannya (Kamarudin dan Roslim, 1990). Hipotesis akan diketahui ketepatan dan keputusan akan dibuat sama ada ia diterima atau tidak diterima melalui keputusan kajian. Penyelidikan ini melibatkan pembacaan kajian-kajian lepas dan soal selidik sebagai sumber pembentukan hipotesis penyelidikan. Hipotesis kajian yang

diwujudkan adalah bagi menjawab persoalan kajian yang dicadangkan oleh penyelidik.

Hipotesis tersebut adalah:

H₁: Terdapat hubungan yang signifikan antara latar belakang pelajar Kolej Vokasional dengan kecenderungan menjadi usahawan.

H₂: Terdapat hubungan yang signifikan antara motivasi pelajar Kolej Vokasional dengan kecenderungan menjadi usahawan.

H₃: Terdapat hubungan yang signifikan antara sikap pelajar Kolej Vokasional dengan kecenderungan menjadi usahawan.

H₄: Terdapat hubungan yang signifikan antara kemahiran keusahawanan pelajar Kolej Vokasional dengan kecenderungan menjadi usahawan.

3.5 Borang Soal Selidik

Borang soal selidik adalah satu set soalan yang dikemukakan dan diberikan kepada responden untuk dijawab. Soal selidik adalah satu cara pengumpulan data yang sesuai apabila pengkaji mengetahui dengan tepat apa yang sebenarnya yang mereka perlukan dan bagaimana untuk memastikan pemboleh ubah yang ingin dikaji (Sekaran, 2003).

Individu yang membina borang soal selidik ini perlulah berpengetahuan luas agar soalan yang dibina adalah wajar, boleh dipercayai dan tidak dipengaruhi emosi. Menurut Gillham (2000), terdapat beberapa sebab mengapa borang soal selidik menjadi pilihan kebanyakan pengkaji seperti kos membina borang selidik yang murah dan masa yang diperuntukkan

singkat. Pengkaji boleh memperoleh data atau maklumat dari jumlah responden yang lebih ramai dan cepat.

Responden boleh memilih tempat dan masa yang mereka mahukan bagi melengkapkan borang soal selidik yang diberikan. Soalan tertutup lebih mudah kerana keseragaman jawapan (Mohar et. al, 2002) Pengkaji boleh mengenal pasti responden yang tiada nama itu dengan mengenal pasti kepada siapa pengkaji menghantar borang soal selidiknya. Maklumat prasangka yang kurang berbanding temuramah. Hal ini kerana, adakalanya penemuramah akan salah tafsir maklumat yang diberikan oleh responden (Kamarudin dan Roslim, 1990).

Bagi kajian ini, soal selidik dilakukan melalui kaedah bersemuka dengan pelajar Kolej Vokasional Arau dan Kangar. Kaedah ini dilakukan untuk mendapatkan data-data yang bersesuaian berkaitan kajian kes untuk mencapai matlamat dan objektif kajian dengan lebih tepat.

Sehubungan dengan itu, set borang soal selidik yang direka bentuk mengandungi dua bahagian iaitu Bahagian 1 dan Bahagian 2. Secara keseluruhannya borang soal selidik mengandungi 68 soalan yang terdiri daripada pelbagai jenis soalan. Sila rujuk LAMPIRAN.

Bahagian 1: Demografi

Struktur ini mengandungi item-item berkaitan dengan jantina, bangsa dan kursus yang diambil semasa di Kolej Vokasional.

Bahagian 2: Faktor Kecenderungan terhadap Keusahawanan

Bahagian ini mengandungi empat faktor yang mendorong seseorang itu untuk mendekatkan diri dengan bidang keusahawanan. Faktor-faktor tersebut ialah faktor latar belakang yang mempunyai tujuh soalan, faktor motivasi sebanyak 23 soalan, faktor sikap sebanyak 15 soalan dan faktor kemahiran keusahawanan sebanyak 15 soalan. Setiap faktor merangkumi soalan-soalan yang menggambarkan faktor tersebut. Manakala akhir sekali terdapat lima soalan tentang keinginan menjadi usahawan yang berjaya yang merupakan pemboleh ubah bersandar bagi kajian ini.

Menurut Sekaran (2003), kualiti soal selidik itu dapat ditentukan melalui jenis dan bentuk soalan-soalan dalam soal selidik. Cara membina bahagian tersebut dalam borang soal selidik ini ialah dengan menggunakan item yang diukur mengikut Skala Likert. Skala Likert ini diasaskan oleh Robert Liket. Skala Likert adalah terbaik digunakan dalam jenis kajian ini kerana ia berupaya mengeluarkan tindak balas yang berkaitan dengan objek, peristiwa atau orang yang dikaji (Sekaran, 2003).

Borang soal selidik merupakan instrumen kajian yang penting dalam memastikan dapatan kajian yang diperolehi daripada kajian adalah tepat. Justeru itu, borang soal selidik tersebut mestilah mempunyai kebolehpercayaan dan kesahan yang tinggi (Adam, Abdul Razak, dan Abu Bakar, 2011).

Kebolehpercayaan borang soal selidik ditentukan dengan menjalankan kajian rintis. Seterusnya, dapatan kajian yang diperolehi daripada kajian rintis tersebut dianalisis dengan menggunakan *cronbach alpha* yang melibatkan penggunaan perisian *SPSS*.

3.6 Item Pengukuran

Bahagian ini menceritakan tentang maksud bagi setiap istilah yang digunakan dalam penyelidikan ini. Jadual di bawah mengandungi terma, item pengukuran dan sumber penilaian yang digunakan dalam kajian ini. Terma ini mewakili pemboleh ubah bersandar iaitu usahawan berjaya dan pemboleh ubah bebas latar belakang, sikap, motivasi dan kemahiran keusahawanan. Definisi operasi pula ditakrifkan pemboleh ubah. Manakala item pengukuran ialah soalan yang disediakan bagi mengukur hubungan antara setiap pemboleh ubah.

Jadual 3.2: Senarai item pengukuran

No.	Terma	Item Pengukuran	Sumber Pengukuran
1	Latar Belakang	1. Saya berasal daripada keluarga yang menjalankan perniagaan. 2. Saya berasal daripada keluarga yang kurang berada. 3. Saya mewarisi perniagaan keluarga saya.	Linan dan Chen (2009)

4. Saya pernah membantu ibu bapa dalam urusan perniagaan.

5. Saya didedahkan dengan urusan perniagaan sejak masih kecil lagi.

6. Pengalaman ketika membantu keluarga menjalankan perniagaan menjadikan saya lebih berminat menceburi bidang perniagaan.

7. Ibu bapa selalu berbincang dengan saya mengenai urusan perniagaan.

UUM
Universiti Utara Malaysia

2. Motivasi

1. Saya tidak ingin menjadi orang yang biasa sahaja di dalam masyarakat.

Linan dan

Chen (2009)

2. Saya tidak berpuas hati dengan apa yang ada sekarang dan

---

berkeinginan kejayaan

yang lebih cemerlang.

3. Wang mendorong saya

berniaga.

4. Saya ingin dipandang

tinggi oleh orang lain.

5. Kelulusan akademik yang

tinggi mendorong saya

menjadi seorang

usahawan.

6. Kejayaan ahli keluarga

atau saudara mara di

dalam bidang

keusahawanan dan

perniagaan telah

mendorong untuk saya

mengejar kejayaan seperti

mereka.

7. Ibu bapa menggalakkan

saya menceburi bidang

keusahawanan dan

perniagaan.

UUM
Universiti Utara Malaysia

---

8. Golongan miskin selalu
dipandang rendah.

9. Ahli keluarga saya
bangga jika saya
menceburi bidang
keusahawanan dan
perniagaan.

10. Saya mempunyai ramai
kawan yang mengurus
perniagaan.

11. Saya berasa
bertanggungjawab untuk
menjalankan perniagaan.

12. Kejayaan kawan di dalam
perniagaan memberi
dorongan untuk saya
berjaya seperti mereka.

13. Kejayaan orang lain
dalam dunia perniagaan
mendorong saya untuk
terus berjuang memburu
kejayaan seperti mereka
atau melebihi mereka.

---

14. Saya enggan menjawab

jawatan yang tinggi
walaupun gajinya
lumayan kerana saya
ingin kejayaan yang lebih
besar dan cemerlang
dengan usaha diri sendiri.

15. Saya bertanggungjawab

meningkatkan taraf
kehidupan keluarga saya.

16. Saya tidap akan puas hati
dengan satu kejayaan
sahaja.

17. Status tinggi usahawan di

mata masyarakat menaruh
minat saya untuk
menceburi bidang
keusahawanan dengan
cemerlang.

18. Saya meminati pekerjaan

yang akan memberi
peluang untuk lebih
mencapai kejayaan.

---

19. Saya jelas dengan
matlamat hidup saya.

20. Saya ingin untuk mengaut
keuntungan yang lebih
besar dan lebih lumayan.

21. Saya gembira apabila
mengaut banyak
keuntungan dalam urusan
perniagaan.

22. Saya hanya merasa
selamat dengan
mempunyai wang.

3.

Sikap

1. Saya suka akan cabaran Linan dan
kerana ianya Chen (2009)

menambahkan
pengalaman saya.

2. Saya tidak suka bekerja
dengan orang lain kerana
ini merupakan suatu
pengalaman untuk
menggalakkan saya terus
menempah kejayaan.

3. Saya banyak mencapai
peluang menceburi
bidang perniagaan.

4. Saya mempunyai sikap
ingin tahu mengenai
peristiwa-peristiwa yang
berlaku sekarang.

5. Saya bercita-cita menjadi
seorang usahawan yang
berjaya.

6. Saya yakin terhadap
keupayaan diri sendiri.

7. Saya kreatif kerana suka
melakukan sesuatu yang
luar biasa daripada orang
lain.

8. Saya berusaha dengan
bersungguh-sungguh
dalam perniagaan yang
akan saya lakukan kelak.

9. Saya sanggup
mengorbankan lebih
banyak masa demi

UUM
Universiti Utara Malaysia

memperkembangkan

perniagaan saya.

10. Saya menghargai peluang

perniagaan yang ada di

sekitar untuk memberikan

sumbangan kepada

masyarakat.

11. Kebolehan berfikir

panjang adalah penting

untuk saya

mengembangkan

perniagaan.

12. Saya tidak berputus asa

walaupun telah gagal

dalam perniagaan kerana

kegagalan tidak bererti

kalah.

13. Saya memandang serius

cita-cita untuk meceburi

dunia keusahawan dan

perniagaan.

UUM
Universiti Utara Malaysia

14. Sikap rajin menjadikan
kerjaya saya berjaya pada
masa hadapan.

15. Kecekalan merupakan
prinsip hidup saya
menceburi bidang
keusahawanan dan
perniagaan.

4. Kemahiran 1. Saya mempunyai Linan dan
Keusahawanan kemahiran yang berkait Chen (2009)

rapat dengan perniagaan
saya.

2. Saya mempunyai

pengalaman sebelum saya

betul-betul memulakan
perniagaan sendiri.

3. Saya berkemahiran dan
berpengalaman untuk
mengenalpasti peluang
pekerjaan di sekitar saya.

4. Melengkapkan diri
dengan kemahiran dan
pengalaman merupakan

UUM
Universiti Utara Malaysia

---

langkah awal yang penting untuk diambil sebelum saya memulakan perniagaan.

5. Saya setuju bahawa usahawan perlu dilengkapi kemahiran dan pengalaman sebagai langkah permulaan menjadi seorang usahawan.

6. Saya pernah bekerja dengan orang lain sebelum saya memulakan perniagaan sendiri.

7. Saya boleh memberi arahan yang tepat dan tidak mengelirukan semasa berkomunikasi dengan orang lain.

8. Kemahiran berserta pengalaman menjadikan supaya lebih berani

---

---

menghadapi risiko dalam
perniagaan.

9. Berkemahiran adalah
lebih baik daripada tidak
berkemahiran dalam
dunia keusahawanan.

10. Saya berpendapat bahawa
kegagalan orang lain
dalam perniagaan adalah
disebabkan kekurangan
kemahiran dan
pengalaman.

11. Saya boleh mengira dan
mengurus kewangan
untuk perniagaan saya.

12. Saya boleh mengambil
keputusan untuk
menyelesaikan sesuatu
masalah.

13. Saya boleh mengambil
keputusan untuk
berkomunikasi dengan
orang lain.

---

14. Kemahiran dan

pengalaman pengurusan

dalam dunia perniagaan

menjamin kestabilan

perniagaan.

15. Kemahiran merupakan

pemangkin kejayaan.

5. Usahawan

Berjaya

1. Saya bersedia melakukan

apa sahaja untuk menjadi

usahawan yang berjaya.

2. Matlamat saya adalah

menjadi usahawan

berjaya yang sebenar.

3. Saya akan berusaha untuk

memulakan dan

menjalankan perniagaan

sendiri yang cemerlang

dan kreatif.

4. Saya berfikir sangat

mendalam untuk

memulakan perniagaan

kelak.

Linan dan

Chen (2009)

UUM
Universiti Utara Malaysia

5. Saya mempunyai impian
yang pasti untuk
memulakan perniagaan
suatu hari nanti.

3.7 Kesahan dan Kebolehpercayaan

Mengikut Lim (2007) kesahan bermaksud sejauh manakah sesuatu instrumen berjaya mengukur perkara yang diingin diukurnya, konsep kesahan berkait dengan interpretasi data, pengkonsepsian fenomena yang dikaji dan metodologi kajian. Menurut Lim (2007) lagi, kebolehpercayaan boleh didefinisikan sebagai darjah ketekalan (konsistensi) sesuatu instrumen kajian mengukur sesuatu pemboleh ubah kajian. Data yang konsisten adalah lebih bagus dan kebolehpercayaan instrumen. Sekiranya setiap kali instrumen ditadbir, keputusan yang identikal diperoleh, instrumen ini dikatakan kebolehpercayaan 100 peratus. Untuk menguji kesahan soalan soal selidik, set soalan telah dikemukakan kepada tenaga pelajar pakar. Manakala kebolehpercayaan pula telah dilakukan melalui kajian rintis. Kajian rintis ini telah dijalankan ke atas 10 orang pelajar tahun empat di Kolej Vokasional Arau daripada beberapa jurusan teknologi kejuruteraan. Nilai kebolehpercayaan *alpha cronbach* dikira melalui data yang diperoleh daripada penyelidikan yang teliti ini. Nilai hipotesis null akan ditolak jika $p < 0.05$ dan jika $p > 0.05$, hipotesis null akan diterima.

3.8 Kajian Rintis

Kajian rintis memainkan peranan penting dalam memastikan sebuah kajian sebenar yang baik. Kajian rintis merupakan kajian mini atau kajian yang dilaksanakan secara kecil-kecilan sebelum kajian sebenar dilakukan. Ia dilakukan untuk mengenalpasti tahap kebolehlaksanaan atau kemunasabahan kajian sebenar yang bakal dijalankan.

Dengan melaksanakan kaedah kajian rintis ini, ianya dapat memberi amaran kepada penyelidik kajian bahawa kajian sebenar yang dilakukan mempunyai masalah atau tidak (Zainal Abidin, 2009). Selain itu, kajian rintis dilakukan untuk menilai dan mendapatkan maklumat tentang instrumen kajian. Hal ini membolehkan penyelidik kajian membuat pengubahsuaian atau penambahbaikan terhadap instrumen kajian tersebut.

Kaedah kajian rintis dijalankan adalah bertujuan untuk memastikan agar item-item yang dilaksanakan adalah bersesuaian dan mempunyai tahap kesahan dan kebolehpercayaan yang tinggi dan tepat. Ia telah dijalankan terhadap 30 orang pelajar di Kolej Vokasional Arau, Perlis. Pemilihan Kolej Vokasional ini untuk menjalankan kajian rintis adalah kerana beberapa faktor yang dapat membantu memudahkan tugas penyelidik. Memandangkan masalah kekangan dengan masa dan wujud hubungan baik di antara penyelidik dengan pihak pentadbiran kolej tersebut, maka kajian rintis telah dapat dijalankan di kolej ini dengan lebih mudah lagi. Jadual 3.3 menunjukkan nilai *Alpha Cronbach* bagi kajian rintis yang telah dijalankan.

Jadual 3.3: Nilai Alpha Cronbach bagi Kajian Rintis

Kategori Soal Selidik	Nilai Alpha Cronbach
Faktor Latar Belakang	0.7948
Faktor Sikap	0.9237
Faktor Motivasi	0.7127
Faktor Kemahiran Keusahawanan	0.7117
Usahawan	0.7865
Nilai Alpha Cronbach Keseluruhan	0.7858

3.9 Populasi dan Sampel Kajian

Sampel kajian ditakrifkan sebagai bilangan responden yang terlibat dengan kajian (Sekaran, 2003) yang hendak dikaji. Dalam kajian ini, pelajar-pelajar Kolej Vokasional di Perlis sekitar Arau dan Kangar termasuklah lelaki dan perempuan dari pelbagai bidang teknologi kejuruteraan akan menjadi sampel kajian ini. Sebanyak 250 set soalan selidik dan diedarkan kepada responden bagi mendapatkan hasil kajian yang menepati objektif penyelidikan. Hanya 150 set yang diisi lengkap oleh responden dikembalikan semula kepada penyelidik untuk pengisian data.

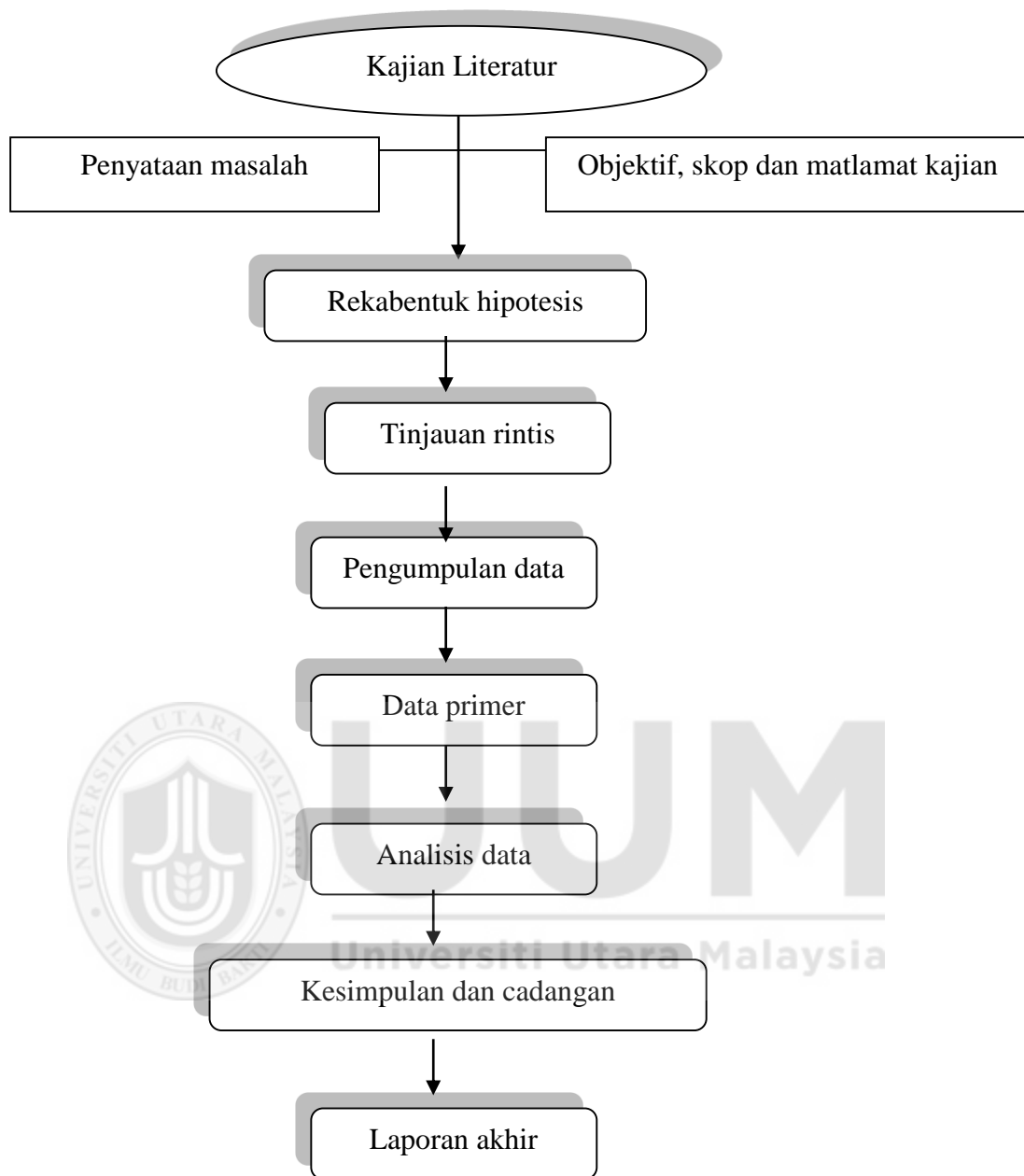
3.10 Prosedur Pengumpulan Data

Proses pengumpulan data adalah melalui pendedaran cetakan soalan kaji selidik secara terus kepada responden dalam Kolej Vokasional Arau dan Kangar di negeri Perlis. Kaedah ini lebih mudah dan dengan menggunakan data primer, pengkaji merasakan hasil kajian akan

lebih signifikan berbanding data sekunder (Charles Banfe, 1991). Untuk mengumpul data ini melalui pengedaran soalan kaji selidik, pengkaji mengambil masa selama dua minggu untuk mengedar dan mengumpul semua cetakan soalan kaji selidik ini.

Rajah 3.4: Carta Aliran Proses Kajian

3.11 Analisis Kajian

Penganalisan data merupakan salah satu cara untuk memperolehi maklumat yang berguna daripada bahan mentah. Penganalisan data melibatkan aktiviti manipulasi

seperti mengatur, memilih, menggabung dan menjadualkan. Berdasarkan kepada maklumat yang terhasil daripada penganalisan data tersebut, penyelidik kajian boleh menggunakan maklumat tersebut sebagai bukti untuk membuat sesuatu keputusan.

Untuk menganalisis data yang telah dikumpul, pengkaji menggunakan perisian *Statistical Package for Science Social (SPSS)* versi 23.0. Antara ujian yang digunakan ialah ujian kekerapan (*frequency*), penjelasan (*descriptive*), ujian kolerasi pearson, dan regresi linear berganda. Ujian-ujian ini dilaksanakan dalam kajian ini untuk mengukur hubungan antara latar belakang, sikap, motivasi dan kemahiran keusahawanan terhadap usahawan berjaya. Ujian kekerapan digunakan untuk mengenalpasti pemilihan skala pengukuran yang menjadi pilihan responden. Untuk menjelaskan demografik responden, ujian penjelasan (*descriptive test*) adalah digunakan. Ujian regresi linear berganda pula digunakan bagi mengenalpasti impak yang diberikan oleh latar belakang, sikap, motivasi dan kemahiran keusahawanan terhadap usahawan berjaya.

3.12 Rumusan

Secara keseluruhannya, bab ini membincangkan dan memberikan satu gambaran yang jelas tentang kaedah dan cara pelaksanaan kajian. Selain itu, bab ini juga menyatakan tentang cara untuk menganalisis data yang diperolehi. Kajian rintis akan dijalankan terlebih dahulu sebelum kajian sebenar dilakukan. Kajian ini dijalankan terlebih dahulu bagi memastikan kebolehpercayaan borang soal selidik.

BAB 4: DAPATAN KAJIAN

4.1 Pengenalan

Data yang diperolehi dibincangkan dalam dapatan kajian. Data yang dikumpul dari responden terdiri daripada pelajar Kolej Vokasional Arau dan Kangar di Perlis. Data yang telah siap ini kemudiannya dianalisis dengan menggunakan *Statistical Package for Social Science* (SPSS) versi 23.0 Ujian kekerapan, ujian min, ujian kebolehpercayaan dan ujian korelasi digunakan bagi mendapatkan keputusan ujian untuk setiap pemboleh ubah.

4.2 Kadar Maklum Balas

Secara keseluruhannya, sebanyak 250 soalan bercetak diedarkan kepada pelajar Kolej Vokasional di Perlis. Hanya 150 set telah dikembalikan kepada penyelidik untuk pengisian data, dan daripada jumlah itu, 100 peratus daripadanya diisi lengkap oleh responden. Tempoh yang diambil untuk pengedaran dan pengumpulan set soal selidik responden adalah selama dua minggu.

4.3 Ujian Kekerapan- Demografi

Bahagian ini menghuraikan taburan data yang dikumpul mengikut seksyen demografi. Bahagian ini dianalisis menggunakan taburan kekerapan dan dibentangkan dalam bentuk jadual.

4.3.1 Analisis jantina

Jadual 4.1

Jantina

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Lelaki	122	81.3	81.3	81.3
	Perempuan	28	18.7	18.7	100.0
Total		150	100.0	100.0	

Berdasarkan jadual 4.1 di atas, kekerapan responden lelaki adalah seramai 122 orang bersamaan dengan 81.3 peratus, manakala responden perempuan adalah 28 orang bersamaan dengan 18.7 peratus. Jumlah keseluruhan responden adalah 150 orang bersamaan dengan 100 peratus yang telah mengisi lengkap boring soal selidik bercetak yang telah diedarkan dan telah dikembalikan kepada pengkaji.

4.3.2 Analisis Bangsa Responden

Jadual 4.2

Bangsa

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Melayu	140	93.3	93.3	93.3
	Cina	7	4.7	4.7	98.0
	India	3	2.0	2.0	100.0
Total		150	100.0	100.00	

Berdasarkan jadual 4.2, seramai 140 orang responden terdiri daripada bangsa Melayu yang bersamaan dengan 93.3 peratus. Manakala bagi bangsa Cina terdapat seramai 7 orang responden bersamaan 4.7 peratus. Hanya tiga orang responden bersamaan 2.0 peratus sahaja yang terdiri daripada bangsa India.

4.3.3 Analisis Kursus Pengajian

Jadual 4.3

Kursus Yang Diambil Semasa di Kolej Vokasional

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Elektrik	23	15.3	15.3	15.3
	Elektronik	18	12.0	12.0	27.3
	Automotif	24	16.0	16.0	43.3
	Kimpalan	24	16.0	16.0	59.3
	Penyejukan & penyamanan	19	12.7	12.7	72.0
	Permesinan industri	23	15.3	15.3	87.3
	Pembinaan	19	12.7	12.7	100.0
	Total	150	100.0	100.0	

Berdasarkan jadual 4.3 di atas, majoriti responden adalah dari kursus pengajian automotif dan kimpalan dengan peratusan 16.0 peratus, atau bersamaan dengan 24 orang responden. Ia dituruti dengan responden dari kursus elektrik dan permesinan industri iaitu seramai 23 orang atau 15.3 peratus daripada jumlah keseluruhan responden. Manakala kursus penyejukan dan penyamanan udara dan pembinaan pula terdiri daripada 19 orang responden

yang bersamaan dengan 12.7 peratus. Akhir sekali, kursus elektronik yang terdiri daripada 18 orang responden atau 12.0 peratus. Ini menunjukkan lebih ramai pelajar dari kursus automotif dan kimpalan yang menjawab soalan kaji selidik ini.

4.4 Ujian Kebolehpercayaan (*Reliability Test*)

Memastikan kebolehpercayaan data yang dikumpul, Sekaran *et. al* (2003) mencadangkan bahawa semua data mesti diuji untuk mengesahkan bahawa keputusan yang realistik. Kebolehpercayaan ini diukur dengan merujuk nilai pekali alfa apabila menggunakan sistem SPSS nanti, dan jadual kebolehpercayaan adalah seperti jadual berikut:

Jadual 4.4
Peraturan Nilai Pekali Alfa Cronbach

Kadar Pekali Alfa	Tahap Kekuatan
<0.60	Lemah
0.60 hingga <0.70	Sederhana
0.70 hingga <0.80	Baik
0.80 hingga <0.90	Sangat baik
0.90	Cemerlang

Sehubungan itu, daripada jadual 4.4 di atas, kadar kebolehppercayaan bagi setiap pemboleh ubah yang dikaji dalam penyelidikan ini berada pada kadar yang sangat baik dan cemerlang, kerana keputusan menunjukkan purata Alfa Cronbach adalah antara 0.789 hingga 0.880. berdasarkan jadual 4.4, nilai pekali alfa Usahawan (DV) didapati pada 0.789, menunjukkan pada tahap baik. Manakala latar belakang (IV1), pula menunjukkan bacaan 0.849, sementara motivasi (IV2) 0.880. bagi pemboleh ubah sikap (IV3), nilai pekali alfa adalah 0.857, dan kemahiran keusahawanan (IV4) pada bacaan 0.860, iaitu pada tahap sangat baik. Ini menunjukkan pemboleh ubah bebas iaitu latar belakang, motivasi, sikap dan kemahiran keusahawanan serta pemboleh ubah bersandar, usahawan sangat signifikan dalam kajian ini.

Jadual 4.5
Nilai Pekali Alfa Cronbach

Perkara	Bilangan Item	Pekali Alfa
Usahawan	5	0.789
Latar belakang	7	0.849
Motivasi	23	0.880
Sikap	15	0.857
Kemahiran keusahawanan	15	0.860

4.5 Ujian Korelasi

Berdasarkan Sekaran dan Bougie (2010), ujian korelasi Pearson termasuk kekuatan, haluan dan signifikan hubungan bivariat antara semua pemboleh ubah-pemboleh ubah yang diukur pada peringkat nisbah atau selang. Semakin besar pekali korelasi, semakin kuat tingkat penyatuan sama ada positif atau negatif bergantung kepada arah hubungan antara pemboleh ubah (Lee et al, 2012). Ukuran nilai korelasi dirujuk kepada jadual yang diterbitkan oleh Coben dan Holliday (1982) dalam kajian Mohd (2015) adalah seperti di bawah:

Jadual 4.6

Huraian Pekali Korelasi	
Pekali korelasi	Huraian
0 – 0.19	Sangat rendah
0.20 – 0.39	Rendah
0.40 – 0.69	Sederhana
0.70 – 0.89	Tinggi
0.90 – 1.0	Sangat tinggi

Berdasarkan jadual 4.7 di bawah, ia menunjukkan faktor motivasi, sikap dan kemahiran keusahawanan terdapat hubungan usahawan berjaya adalah signifikan manakala faktor latar belakang menunjukkan hubungan tidak signifikan terhadap pemboleh ubah bersandar iaitu usahawan berjaya. Hasil ujian ini menunjukkan bahawa korelasi Pearson bagi pemboleh ubah bebas latar belakang ialah 0.250, yang bermaksud mempunyai hubungan rendah terhadap usahawan. Manakala pemboleh ubah motivasi menunjukkan bacaan

korelasi pearson iaitu 0.599 yang menunjukkan hubungan sederhana. Sikap dan kemahiran keusahawanan dengan korelasi Pearson masing-masing ialah 0.542 dan 0.610, bermaksud hubungannya sederhana terhadap usahawan.

Jadual 4.7

Korelasi

		IV 1	IV 2	IV 3	IV4	DV
Latar belakang	Pearson	1	.409***	.303***	.425***	.250***
	Correlation Sig.		.000	.000	.000	.002
	(2-Tailed N)		.150	.150	.150	.150
Motivasi	Pearson	.409***	1	.718***	.715***	.599***
	Correlation Sig.	.000		.000	.000	.000
	(2-Tailed N)	.150	.150	.150	.150	.150
Sikap	Pearson	.303***	.718***	1	.659***	.542***
	Correlation Sig.	.000	.000		.000	.000
	(2-Tailed N)	.150	.150	.150	.150	.150
Kemahiran keusahawanan	Pearson	.425***	.715***	.659***	1	.610***
	Correlation Sig.	.000	.000	.000		.000
	(2-Tailed N)	.150	.150	.150	.150	.150
Usahawan	Pearson	.250***	.599***	.542***	.610***	1
	Correlation Sig.	.002	.000	.000	.000	
	(2-Tailed N)	.150	.150	.150	.150	.150

**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

4.6 Ujian Regresi

Untuk menguji hipotesis kajian ini, analisis regresi perlu dilakukan ke atas data. Sekaran dan Bougie (2010) menjelaskan analisis regresi linear adalah analisis penyatuan dimana memberi impak daripada dua atau lebih pemboleh ubah bebas pada satu pemboleh ubah bersandar (Lee et al, 2012). Pengiraan regresi linear yang menunjukkan hubungan adalah seperti berikut:

$$Y = A + B_1X_1 + B_2X_2 + B_3X_3 + \dots$$

Berdasarkan jadual 4.10, pengiraan regresi usahawan adalah seperti berikut:

$$\text{Usahawan} = 0.740 + -0.038 (\text{latar belakang}) + 0.334 (\text{motivasi}) + 0.157 (\text{sikap}) + 0.421 (\text{kemahiran keusahawanan})$$

Daripada pengiraan regresi ini, ia menunjukkan latar belakang, motivasi, sikap dan kemahiran keusahawanan mempunyai hubungan positif terhadap usahawan.

Jadual 4.8

Model Rumusan

Model	R	R Square	Adjusted Square	R Std. Error of the Estimate
1	.660 ^a	.436	.420	.49363

a. Peramal: (Tetap), Latar belakang, Motivasi, Sikap, Kemahiran keusahawanan

Keputusan dalam jadual 4.8 mendapati R square bersamaan 0.436. Ini bermaksud 43.6 peratus variasi pemboleh ubah bersandar (usahawan) dapat dijelaskan oleh empat pemboleh ubah bebas (latar belakang, motivasi, sikap dan kemahiran keusahawanan).

Jadual 4.9

Anova^a

Model		Sum of Squares	Df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	27.298	4	6.824	28.007	.000 ^b
	Residual	35.333	145	.244		
	Total	62.630	149			

a. Pemboleh Ubah Bersandar: Usahawan

b. Peramal: (Tetap), Latar belakang, Motivasi, Sikap, Kemahiran keusahawanan

Keputusan ANOVA juga menunjukkan nilai F ialah 28.007 dengan nilai – p $0.000 < 0.05$ tahap signifikan. Sehubungan itu, kesemua model regresi untuk lima peramal ini secara signifikkannya menerangkan variasi dalam usahawan.

Jadual 4.10

Pekali Regresi

Unstandardized Coefficients	Standardized Coefficients
-----------------------------	---------------------------

Model		B	Std. Error	Beta	t	Sig.
1	(Constant)	.740	.336		2.203	.029
	Latar Belakang	-.038	.052	-.050	-.721	.472
	Motivasi	.334	.123	.278	2.711	.008
	Sikap	.157	.114	.129	1.373	.172
	Kemahiran	.421	.116	.348	3.631	.000
	Keusahawanan					

a. Pemboleh Ubah Bersandar: Usahawan

Berdasarkan jadual 4.10 di atas, kemahiran keusahawanan merupakan penyumbang utama kepada faktor usahawan berdasarkan nilai beta tertinggi iaitu, 0.348. Kedua tertinggi ialah motivasi dengan nilai beta 0.278, diikuti sikap 0.129, dan kemudian latar belakang -0.050.

4.7 Rumusan

Bab ini menerangkan hasil analisis statistik, bagi menjawab hipotesis yang telah diterbitkan dari perbincangan bab-bab sebelum ini. Antara analisis yang dijalankan dalam bab ini ialah ujian kekerapan, ujian kebolehpayaan, ujian korelasi, dan ujian regresi. Hasil kajian mendapati pemboleh ubah latar belakang, motivasi, sikap dan kemahiran keusahawanan memberi kesan positif terhadap usahawan.

BAB 5: PERBINCANGAN, CADANGAN DAN KESIMPULAN

5.1 Pengenalan

Bab ini mengandungi kesimpulan keputusan dari bab sebelumnya, perbincangan mengenai penemuan utama, implikasi, cadangan untuk kajian masa depan dan kesimpulan. Hasil daripada perbincangan sebelum ini, dan keputusan analisis, bab ini akan menerangkan sama ada objektif kajian ini tercapai atau pun tidak. Bab ini juga akan menerangkan kesemua hipotesis yang diterbitkan dari hasil perbincangan sebelum ini diterima atau ditolak.

5.2 Perbincangan

Penyelidikan ini telah dilakukan terhadap pelajar Kolej Vokasional Arau dan Kangar di Perlis berkaitan dengan faktor yang mendorong ke arah menjadi usahawan. penyelidikan ini bertujuan untuk mengetahui indikator-indikator yang menyumbang terhadap kecenderungan ini. Faktor-faktor yang telah dikenal pasti adalah latar belakang, motivasi, sikap dan kemahiran keusahawanan.

5.2.1 Hubungan antara Latar Belakang Diri dengan Usahawan

Hasil kajian menunjukkan latar belakang mempunyai hubungan signifikan dengan usahawan. Ujian pekali kolerasi juga menunjukkan bacaan korelasi Pearson adalah 0.25, ia menunjukkan bahawa latar belakang tidak mempunyai hubungan yang signifikan terhadap usahawan kerana berada pada paras yang rendah sahaja. Faktor latar belakang menunjukkan

hubungan tidak signifikan dan yang paling rendah berbanding dengan faktor-faktor yang lain. Dalam kajian Linan dan Chen (2008) telah menunjukkan hubungan yang signifikan antara faktor latar belakang dengan usahawan. Ini menunjukkan perbezaan hasil yang berbeza dalam kajian ini. Kemungkinan besar latar belakang yang terdiri daripada responden yang majoritinya daripada bangsa Melayu yang keluarganya kurang terlibat dalam bidang keusahawanan.

5.2.2 Hubungan antara Motivasi dengan Usahawan

Kajian ke atas motivasi menunjukkan keputusan dapatan bagi ujian korelasi adalah signifikan dengan pekali korelasi Pearson bersamaan 0.599, nilai signifikan 0.000 ($p < 0.01$). Ini membuktikan bahawa pengaruh motivasi mempunyai hubungan terhadap kecenderungan pelajar menjadi usahawan. Namun dalam menentukan halatuju kerjaya mereka sebagai usahawan hanya menunjukkan motivasi paras sederhana sahaja. Johnson (1990) telah menunjukkan bahawa daripada 23 kajian yang dijalankan, sebanyak 20 kajian mempunyai kaitan yang positif di antara motivasi dan usahawan. Secara purata kebanyakan peniaga menunjukkan tahap motivasi yang tinggi berbanding dengan kerjaya lain.

5.2.3 Hubungan antara Sikap dengan Usahawan

Hasil kajian menunjukkan sikap mempunyai sikap signifikan dengan usahawan. Hasil ujian pekali korelasi juga menunjukkan baca korelasi Pearson adalah 0.542 pada aras signifikan 0.000 ($p < 0.01$). Ini dinyatakan bahawa sikap pelajar Kolej Vokasional Arau dan Kangar mempunyai hubungan terhadap kecenderungan menjadi seorang usahawan. Namun dalam

menentukan halatuju mereka menjadi seorang usahawan, mereka menunjukkan sikap sederhana sahaja. Dapatan kajian oleh Mahmoud (2015) juga membuktikan terdapat hubungan signifikan yang positif antara sikap dan niat keusahawanan ($\beta = 0.394$, $t = 5.353$, $p = 0.000$). Oleh itu, sikap seseorang sangat relevan dalam mempengaruhi kecenderungan terhadap usahawan, maka hipotesis diterima.

5.2.4 Hubungan antara Kemahiran Keusahawanan dengan Usahawan

Kemahiran keusahawanan turut mempunyai keputusan signifikan terhadap usahawan. Dapatan kajian menunjukkan nilai pekali korelasi Pearson yang tertinggi berbanding faktor yang lain iaitu 0.610. Bacaan nilai pekali regresi bagi kemahiran keusahawanan juga menunjukkan bacaan yang tinggi iaitu sebanyak 0.348 pada aras signifikan 0.000 ($p < 0.01$). Ini bermakna kemahiran keusahawanan boleh mempengaruhi pelajar Kolej Vokasional terhadap kecenderungan menjadi seorang usahawan. Dengan kemahiran keusahawanan yang mereka ada menjadikan mereka lebih yakin dan memahami tentang dunia keusahawanan disamping peluang kerjaya lain yang agak terhad. Keputusan ini sepadan dengan keputusan Lee et al. (2012) yang mendapati kemahiran keusahawanan mempunyai hubungan signifikan terhadap niat keusahawanan. Pelajar yang mempunyai kemahiran keusahawanan lebih ramai memilih bekerja sendiri daripada pelajar yang tidak mempunyai kemahiran. Ini memberi kesan positif ke atas rancangan masa depan pelajar Kolej Vokasional berkenaan dengan permulaan perniagaan mereka sendiri.

5.3 Rumusan Dapatan Kajian

Rumusan hasil kajian ditunjukkan dalam bentuk jadual seperti berikut:

Jadual 5.1

Rumusan Hasil Hipotesis Kajian

Bil.	Hipotesis	Nilai-p	Keputusan
1.	Terdapat hubungan yang signifikan antara latar belakang pelajar Kolej Vokasional dengan bidang keusahawanan.	0.002<0.01	Tidak Terima
2.	Terdapat hubungan yang signifikan antara motivasi pelajar Kolej Vokasional dengan bidang keusahawanan.	0.000<0.01	Terima
3.	Terdapat hubungan yang signifikan antara sikap pelajar Kolej Vokasional dengan bidang keusahawanan.	0.000<0.01	Terima
4.	Terdapat hubungan yang signifikan antara kemahiran keusahawanan pelajar Kolej Vokasional dengan bidang keusahawanan.	0.000<0.1	Terima

5.4 Implikasi Kajian

Hasil dapatan kajian menunjukkan bahawa untuk pelajar menjadi seorang usahawan ini dipengaruhi oleh pelbagai faktor. Hasil kajian daripada borang soal selidik telah membuktikan bahawa faktor motivasi, sikap dan kemahiran merupakan faktor yang perlu ada pada usahawanan yang menunjukkan hubungan signifikan yang tinggi terhadap keusahawanan. Malahan, kebanyakan responden mempunyai tahap persetujuan yang rendah terhadap faktor latar belakang untuk menjadi usahawan berjaya kerana faktor tidak memberi galakan untuk menjadi seorang usahawan. Rata-rata usahawan berpendapat bahawa faktor latar belakang seperti keluarga tidak memberikan sebarang impak yang positif dalam mempengaruhi mereka menjadi seorang usahawan.

Berdasarkan dapatan hasil penyelidikan yang telah dianalisis di dalam kajian ini mendapati bahawa kemahiran keusahawanan memainkan peranan penting dalam mendorong pelajar Kolej Vokasional untuk memilih usahawan sebagai bidang kerjaya selepas tamat pengajian kelak. Dapatan ini menunjukkan bahawa kemahiran berfungsi menjadikan setiap individu usahawan itu berfikiran terbuka dalam sesuatu perniagaan yang akan dilakukan. Kemahiran ini amat diperlukan untuk memastikan usahawan dapat bertahan lebih lama dalam sektor keusahawanan dan terus mencapai keuntungan dan kemakmuran. Aktiviti-aktiviti bersifat praktikal seperti pertandingan jualan perniagaan. Ekspo keusahawanan di samping klinik dan kaunseling bisnes secara berterusan serta disulam dengan elemen pengisian teoritikal di dalam kelas Asas Keusahawanan dan Pengenalan Kepada Teknousahawan dalam membina ekosistem keusahawanan di dalam Kolej Vokasional Arau dan Kangar.

Selain itu, faktor motivasi merupakan faktor kedua terpenting dalam dapatan kajian ini. Sebahagian besar daripada seluruh responden bersependapat menyatakan indikator motivasi merupakan faktor pendorong mereka menceburi bidang keusahawanan. Motivasi berperanan memberikan sokongan sebagai penguat semangat untuk menceburi bidang keusahawanan.

Hasil kajian ini juga boleh mendorong para pelajar untuk mengenalpasti individu-individu atau pihak-pihak yang boleh membantu memudahkan proses pembelajaran mereka dalam bidang keusahawanan. Pergaulan bersama rakan-rakan yang terlibat aktif dalam perniagaan dan pensyarah keusahawanan yang berpengetahuan luas mampu memberikan perspektif yang lebih konkrit dan menjana motivasi yang tinggi dari sanubari pelajar. Pihak kolej pula boleh menjemput para usahawan yang pakar dalam industri masing-masing dengan menggalakkan jalinan industri sebagai rakan strategik Kolej Vokasional dan menghimpunkan mereka bersama para pelajar yang cenderung ke arah keusahawanan di dalam sebuah komuniti keusahawanan. Peranan mereka dalam komuniti tersebut mampu memberi nilai tambah terhadap mencambahkan lagi kecenderungan pelajar terhadap keusahawanan.

Di peringkat Kolej Vokasional Arau dan Kangar, pihak kolej harus memberikan lebih tumpuan terhadap maklumbalas yang telah diberikan oleh para responden dalam kajian ini kerana mereka mewakili keseluruhan 1600 orang pelajar yang masih meneruskan pengajian dalam bidang masing-masing. Satu modul keusahawanan khusus harus dirangka bagi memastikan misi dan visi Kolej Vokasional yang menggariskan pembentukan dan pembangunan graduan usahawan dapat dicapai.

5.5 Batasan Dan Cadangan Penyelidikan Masa Hadapan

Pada asasnya, terdapat beberapa kekangan semasa kajian ini dijalankan. Tetapi kekangan utama adalah apabila untuk mendapatkan maklum balas responden. Kajian ini dijalankan untuk mengkaji pelajar Kolej Vokasional Arau dan Kangar yang terdiri daripada pelbagai latar belakang program pengajian. Memandangkan tempoh masa yang terhad disamping masalah-masalah lain, pengkaji hanya menfokuskan secara umum sahaja.

Secara amnya, cadangan-cadangan yang diberi dibahagikan kepada dua bahagian iaitu bahagian pertama cadangan kepada pihak yang bertanggungjawab dalam pembangunan usahawan di Kolej Vokasional dan bahagian kedua cadangan penyelidikan lanjutan kepada pengkaji-pengkaji yang akan datang.

5.5.1 Cadangan Kepada Pihak Kolej Vokasional

Terdapat beberapa cadangan dapat dikenalpasti hasil daripada borang soal selidik yang telah diedarkan kepada responden. Pihak Kolej Vokasional haruslah menitikberatkan cadangan-cadangan yang telah diutarakan oleh responden untuk menarik minat pelajar menceburi bidang keusahawanan. Keseluruhannya, kebanyakan peniaga bersetuju agar pihak Kolej Vokasional menekankan pembangunan keusahawan dikalangan pelajar mereka. Sekurang-kurangnya semangat keusahawanan dapat disemai dalam diri setiap pelajar. Di samping itu, bagi mereka yang benar-benar berminat untuk menjadi usahawan dapat mempelajari teori dan asas-asas keusahawanan sejak di kolej lagi.

Sebelum ini, majoriti usahawan bersetuju bahawa faktor-faktor pendorong seperti faktor motivasi, faktor sikap dan indikator kemahiran keusahawanan merupakan faktor pendorong mereka untuk menjadi seorang usahawan tetapi indikator latar belakang pula bukan faktor yang penting yang mempengaruhi mereka menceburi bidang perniagaan. Oleh itu, pembelajaran keusahawanan di kolej amnya dan Kolej Vokasional khususnya memainkan peranan yang amat penting supaya pelajar yang berminat untuk menjadi seorang usahawan dapat dicungkil dan diberikan bimbingan dengan sebaik-baiknya. Walaupun tidak bertujuan untuk menjadikan kesemua pelajar menjadi usahawan amnya namun semangat yang terdapat dalam diri usahawan seperti sanggup menghadapi risiko dan tidak mudah mengaku kalah perlu diterapkan dalam diri setiap pelajar Kolej Vokasional Arau dan Kangar khususnya.

Berikut disertakan beberapa cadangan yang boleh dilaksanakan oleh pihak Kolej Vokasional Arau dan Kangar bagi meningkatkan pembangunan keusahawanan dikalangan pelajar-pelajarnya:

- i. Kolej Vokasional boleh memperkenalkan langkah dengan menawarkan subjek keusahawanan sebagai subjek wajib kolej. Menurut pengkaji terdahulu, Kent (1990) dan Nor Aishah (1998), menyatakan bahawa terdapat kajian yang menunjukkan ramai orang mempunyai potensi keusahawanan tetapi tidak menjadi usahawan. Ini menunjukkan kepentingan pendidikan keusahawanan kepada masyarakat dalam mengenal pasti dan membentuk individu yang mempunyai potensi keusahawanan untuk menjadi penyumbang kepada perubahan ekonomi masyarakat pada masa hadapan. Oleh itu, dengan menjadikan subjek keusahawanan sebagai subjek wajib

- kolej vokasional maka, usahawan akan dapat dilahirkan dengan lebih cepat dan berkualiti.
- ii. Selain itu, berdasarkan kajian yang dijalankan oleh Teresa dan Joseph (2002) mendapati bahawa pembelajaran berkaitan keusahawanan adalah langkah yang penting bagi setiap graduan kejuruteraan. Hal ini demikian kerana mereka dapat menggabungkan pengetahuan kejuruteraan mereka dengan pengetahuan berkaitan perniagaan pada masa mereka tamat pengajian kelak. Justeru itu Kementerian Pelajaran Malaysia harus menjadikan subjek keusahawanan ini sebagai teras utama dalam pembelajaran agar ianya dapat dipraktikan pada masa hadapan kelak.
  - iii. Seterusnya, kursus motivasi dan seminar keusahawanan kepada para pelajar harus diperbanyakkan lagi bagi memupuk semangat perniagaan kepada mereka yang berminat untuk menjadi seorang usahawan melalui kerjasama dengan pihak lain seperti MARA. Untuk menjadikannya lebih berkesan, pihak Kolej Vokasional perlu menjemput graduan Kolej Vokasional yang telah berjaya menjadi usahawan untuk berkongsi pengalaman dan memberikan motivasi kepada para pelajar lantas menjadi pembakar semangat kepada pelajar lain untuk menceburi kerjaya sebagai seorang ahli perniagaan yang berjaya. Hasilnya, semangat pelajar akan menjadi lebih berkobar-kobar untuk berjaya dalam bidang yang mereka minati.
  - iv. Dapatan kajian mendapati bahawa kemahiran merupakan aspek penting yang mendorong pelajar Kolej Vokasional menjadi seorang usahawan. Oleh itu, melalui

dapatan ini, pihak Kolej Vokasional seharusnya memperbanyakkan peluang kepada pelajar untuk membuka perniagaan dan menjalin kerjasama dengan masyarakat niaga di luar Kolej Vokasional. Pihak kolej perlu menyediakan kemudahan dan ruang berniaga yang strategik di dalam kampus melalui pembentukan beberapa peraturan yang perlu dipatuhi. Sebagai contoh, Lembaga Pengarah mestilah terdiri daripada para usahawan lepasan Kolej Vokasional yang telah terbukti berjaya serta mempunyai rekod pengalaman bekerja yang luas. Matlamat sebenar mesti di kaji terlebih dahulu dan perlu di terajui oleh pemimpin yang berpengalaman dan jujur. Matlamat dan kaedah pelaksanaan juga perlu jelas supaya pelajar Kolej Vokasional Arau dan Kangar tidak hanya tertumpu kepada pulangan yang tinggi dalam perniagaan dalam ruang lingkup pandangan yang singkat.

- v. Antara langkah yang boleh diambil oleh Kolej Vokasional ialah dengan mengadakan gerai-gerai jualan dan menjemput usahawan yang berjaya untuk mengadakan pameran kepada peniaga baru dan memberi kata kata semangat kepada pelajar agar mereka dapat melihat dengan lebih luas kerjaya dalam bidang ini. Ini sekaligus dapat mendedahkan pelajar tentang dunia perniagaan dari aspek yang lebih praktikal bukan hanya sekadar teori sahaja. Pihak kolej masih lagi kurang memberikan pendedahan terhadap ilmu keusahawan di tempat mereka berdasarkan penelitian daripada seorang usahawan yang berkecimpung dalam bidang tersebut selama lima tahun. Akhirnya, apabila ekonomi negara gawat, ramai graduan yang buntu mencari pekerjaan dan ingin memulakan perniagaan tetapi tidak tahu bagaimana untuk memulakannya. Oleh itu, pihak Kolej Vokasional haruslah mendedahkan pelajar kepada dunia luar selepas mereka tamat

pengajian mereka. Realitinya, untuk menjadi usahawan yang berjaya, apa yang diperlukan ialah 70 peratus pengurusan perhubungan manusia (PR) dan hanya 30 peratus sahaja pengetahuan teknikal.

Melalui cadangan-cadangan yang telah dibincangkan di atas, pengkaji mengharapkan agar pihak kolej dapat menjadikannya sebagai panduan untuk membangunkan usahawan di Kolej Vokasional. Ini selaras dengan matlamat kerajaan yang inginkan lebih ramai lagi graduan menjadi usahawan untuk meningkatkan taraf ekonomi negara.

5.5.2 Cadangan Kajian Akan Datang

Berdasarkan kepada pengalaman pengkaji semasa menjalankan kajian, beberapa cadangan disarankan kepada pengkaji akan datang.

- i. Penyelidik akan datang diharap agar dapat menyambung kajian seumpama ini dengan mencari lebih ramai responden lepasan Kolej Vokasional di seluruh Malaysia yang ingin menjadi usahawan. Kajian boleh diteruskan ke negeri lain seperti Kedah, Perak, Pulau Pinang, Selangor, Melaka, Negeri Sembilan, Pahang, Kelantan, Terengganu, Johor, Sabah dan Sarawak. Kajian ini membolehkan banyak cadangan diperolehi daripada mereka di samping membantu para usahawan baru mewujudkan rangkaian hubungan perniagaan sesama mereka.
- ii. Tambahan lagi, penyelidik akan datang boleh membuat perbandingan antara pelajar Kolej Vokasional yang berminat untuk menjadi usahawan dengan graduan yang telah

menjadi usahawan yang berjaya. Malahan pengkaji dapat membuat perbezaan antara indikator mendorong mereka menceburkan diri dalam bidang keusahawanan. Daripada indikator ini, penyelidik dapat membentuk satu model pembangunan keusahawanan yang lebih sistematik dan berdaya saing. Model ini juga boleh dihasilkan oleh melalui pandangan pelajar yang memilih keusahawanan sebagai kerjaya.

- iii. Negara kita amat mengalakkan masyarakat untuk menceburi bidang keusahawanan terutama yang melibatkan teknologi baru untuk meningkatkan pendapatan sendiri disamping memajukan ekonomi negara. Oleh hal yang demikian, negara kita juga mampu berdaya saing dengan negara maju yang lain. Sehubungan itu, penyelidik pada masa hadapan boleh mengkaji hal-hal penting yang melibatkan usahawan teknologi di Malaysia dalam sesuatu sektor tertentu. Misalnya seperti melihat peningkatan dan percambahan dalam perniagaan yang sedang dilakukan.
- iv. Penyelidik masa hadapan juga berharap agar melakukan penyelidikan dengan jangka masa yang lama kerana tidak banyak pengkaji di Malaysia ini melakukan penyelidikan tersebut, contohnya dalam jangka masa lima tahun. Pengkaji akan mengedarkan soal selidik di awal tahun pertama dan mengedarkan soal selidik yang sama di hujung tahun kelima. Justeru itu, keputusan yang lebih tepat dan munasabah dapat diperoleh dan dapat membuat anjakan paradigma berdasarkan data yang diperoleh pada jangka masa panjang. Kajian jangka panjang ini boleh dibuat dimana mana institusi yang ada di Malaysia untuk mengkaji perkembangan penglibatan graduan dalam bidang

perniagaan. Kajian secara panjang kebanyakan hanya dilakukan oleh pengkaji luar negara.

5.6 Kesimpulan

Penyelidikan ini memberikan tumpuan terhadap empat indikator yang mendorong pelajar Kolej Vokasional menceburi bidang keusahawanan tiga daripadanya telah menunjukkan keputusan yang signifikan terhadap pemboleh ubah bersandar iaitu usahawan berjaya. Indikator-indikator tersebut ialah motivasi, sikap dan kemahiran keusahawanan. Manakala indikator latar belakang menunjukkan hubungan tidak signifikan terhadap usahawan berjaya. Keempat-empat indikator ini dipilih melalui kajian-kajian yang dibuat terhadap pengkaji-pengkaji terdahulu yang kebanyakannya telah memilih untuk mengkaji indikator ini sebagai pemboleh ubah utama kajian mereka.

Di sini dapat disimpulkan bahawa hasil kajian mendapati indikator latar belakang tidak mempengaruhi mereka untuk menjadi usahawan. Tetapi, ini juga boleh menjadi persoalan kerana kebanyakan responden adalah daripada kaum Melayu. Kemungkinan indikator latar belakang akan menjadi faktor yang mempengaruhi mereka menjadi usahawan jika sebilangan besar responden datang daripada kaum Cina dalam kajian ini. Bangsa Cina yang memang cukup dikenali sebagai bangsa yang memonopoli dan menerajui bidang perniagaan dan keusahawanan di Malaysia dan kebiasaannya mereka akan menggalakkan serta membimbing setiap ahli keluarga mereka terjerumus dalam sektor keusahawanan. Oleh itu, dapatan daripada hasil kajian bagi bangsa Melayu dan Cina mungkin berbeza. Seterusnya, indikator-indikator lain iaitu motivasi, sikap dan kemahiran keusahawanan merupakan

indikator penting yang telah mendorong mereka menceburi sektor keusahawanan ini. Dapatan ini hampir mempunyai persamaan dengan kajian yang telah dilakukan oleh pengkaji-pengkaji lepas sama ada di dalam atau di luar negara. Sehubungan itu, kajian dan penyelidikan pada masa akan datang perlu dilakukan sebagaimana yang dicadangkan bagi mendapatkan maklumat yang lebih menyeluruh dan jelas tentang hubungan dan sumbangan faktor pendorong usahawan terhadap pencapaian seorang usahawan yang berjaya.

RUJUKAN

Ab. Aziz Yusof (2003). *Prinsip Keusahawanan*. Prentice Hall: Pearson Malaysia

Sdn. Bhd

Adam, A., Abdul Razak, S. dan Abu Bakar, M. H. (2011). Kecenderungan Pelajar-Pelajar Semester Akhir Kolej Komuniti Jasin Terhadap Keusahawanan. Mini Seminar Pendidikan Kolej Komuniti Jasin.

Ahmad, A. (2004) Ucapan Bajet 2007. *Pembentangan Bajet 2007*. Dewan Rakyat, Kuala Lumpur.

Ajzen, I. 1987. Attitude, traits, and actions: dispositional prediction of behavior in personality and social psychology. Dlm. Berkowitz, L. (pnyt.). *Advances in experimental and social psychology*, hlm 1-63. San Diego: Academic Press.

Ajzen, I. 1991. The theory of planned behavior. *Organizational behavior and human decision processes*. 50(2): 179-211.

Ajzen, I. 2002. Perceived behavioral control, self – efficacy, locus of control and the theory of planned behavior. *Journal of applied social psychology*. 32(4): 665-683.

Bagozzi, J. & Mc Clurg, J. 1992. Toward a better understanding of social entrepreneurship: some important distinction. *Ohio provider resource association*. 6: 1-6.

Bandura, R.H. 1986. Entrepreneurial folklore. *Journal of small business management*. 25(3): 1-6.

Barjoyai Bardai (2000). *Keusahawanan dan Perniagaan*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.

- Barringer B. R. & Ireland R. D. (2006). *Entrepreneurship: Successfully Launching New Ventures*. New Jersey: Prentice Hall.
- Birley, S. and Westhead, P. (1994). *A Taxonomy of Business Start-Up Reasons And Their Impact on Growth and Size*, *Journal of Business Venturing*, 9: 7–31.
- Bird, B. & Jelinek, M. 1988. The operation of entrepreneurial intention. *Entrepreneurship theory and practice*. 13(2): 21-29.
- Boon, Y. dan Abdol Aziz, A. zizi (2010) *Profil Keusahawanan Dikalangan Pelajar Tahun Empat Ijazah Sarjana Muda Teknologi Serta Pendidikan (Kejuruteraan Elektrik)*. pp 1-6. (Unpublished).
- Buang, N. A (2008). *Kajian Keperluan Pendidikan Keusahawanan Secara Formal Dalam Kalangan Pelajar Fakulti Kejuruteraan dan Alam Bina dan Fakulti Pendidikan, UKM*. Fakulti Pendidikan, UKM.
- Chan Y. W. (2000). *Budaya dan Keusahawanan Cina di Malaysia*. Bangi: UKM Press.
- Charles Banfe (1991). *Entrepreneur: From Zero to Hero*. New York: Van Nostrand Reinhold.
- Coben, S. & Holiday, M. 1982. Entrepreneurial intention: triggers and barriers to new venture creations in Singapore. *Singapore management review*. 28(2): 47-64.
- Cooper & Schindler 2006. Exploring the entrepreneurial mindset of students: implication for improvement on entrepreneurial learning at university. *The journal of international research*. 2(8): 340-345.

- Dickson, M. 1994. Attitudinal scale measures in Euclidean geometry: what do they measure?
South African journal of education. 24(1): 1-4.
- Evans, Dylan Jones (1995). *A Typology of Technology-Based Entrepreneurs: A Model Based on Previous Occupational Background*. *International Journal of Entrepreneurial Behavior and Research*. 1 (1):26-47.
- Fairus, M. (2005). Entrepreneurship in Egypt and The US Compared. *Journal of Management Development*, 26 (5), 428-440.
- Farid, M. (2007). Entrepreneurship in Egypt and The US Compared. *Journal of Management Development*, 26 (5), 428-440.
- Farhana, H. (2013). *Budaya Keusahawanan Pelajar Politeknik*. Laporan Kajian Laluan Pantas. Fakulti Pendidikan, UKM.
- Fayolle, A. (2000). Exploratory Study to Assess the Effects of Entrepreneurship Programs on Student Entrepreneurial Behaviours, *Journal of Enterprising Culture*, 8(2), 169-184.
- Gillham, P. 2000. The role of structured interventions in shaping graduate entrepreneurship.
Irish business and administrative research. 15: 146-157.
- Hartini, M. A. S. (2008). *Bumiputra Entrepreneurship a Study of MARA Loanees in the Malaysian State of Kelantan*. Massey University: Tesis Phd.
- Henwood, R. (2006). *Careers in Malaysia*. Dicapai pada 01 November 2013 di http://www.asia.hobsons.com/regional_outlook/careers_in_malaysia.

Herzberg, F., Mausner, B., & Snyderman, B. B. (1959). *The Motivation to Work* (2nd ed.). New York: John Wiley & Sons.

Husaini Muhammad Haron dan Ahmad Khairul Anuar (2008). *Kemahiran Keusahawanan: Satu Kajian Analisis Buku-buku teks. Seminar Kebangsaan Kemahiran Insaniah dan Kesejahteraan Sosial (SKIKS) 2008, 18-19 Ogos, 2008, Hotel Mahkota, Melaka.* (http://eprints.uthm.edu.my/129/1/muhammad_haron_husaini.pdf)

Idris S.H.M, (2009). *Kecenderungan Keusahawanan di Kalangan Pelajar Bidang Kejuruteraan di Institusi Pengajian Tinggi Awam di Kawasan Utara Semenanjung Malaysia*. Kolej Perniagaan, Universiti Utara Malaysia.

Idris, N. *Penyelidikan dalam Pendidikan. Malaysia*. Mc Graw Hill Education. 2009.

Kadir, M. N. (2010). *Berfikir Gaya Trump*. Selangor: PTS Professional Publishing Sdn. Bhd.

Kamus Dewan Edisi Ketiga. (2005). Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.

Kamus Dewan Edisi Keempat. (2006). Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.

Kamaruddin & Roslim M. 1990. *Keusahawanan sebagai kerjaya*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.

Kementerian Pendidikan Malaysia (2011). *Pelan pembangunan Pendidikan Malaysia 2011-2025*. Putrajaya: Kementerian Pendidikan Malaysia.

Kementerian Pendidikan Malaysia (2013). *Pelan pembangunan Pendidikan Malaysia 2013-2025*. Putrajaya: Kementerian Pendidikan Malaysia.

Kent, F.R. (1990). *Why We Want You to Be Rich: Donald J. Trump dan Robert T. Kiyosaki*. (Edisi Bahasa Melayu). Selangor: PTS Professional Publishing Sdn. Bhd.

Khaairuddin Khalil (1996). *Keusahawanan Sebagai Kerjaya*. Kuala Lumpur. Dewan Bahasa dan Pustaka.

Kinzer, I.M (1973). *Competition and Entrepreneurship*. University of Chicago Press. Chicago, IL

Kirzner, I. 1979. *Perception, opportunity and profit: studies on theory of entrepreneurs*. Chicago: The University of Chicago Press.

Kolvereid, L. & Moen, O. 1997. Entrepreneurship among business graduates: does a major in entrepreneurship make a difference? *Journal of European industrial training*. 21(4): 1-10.

Kolvereid, L. 1996. Organizational employment versus self-employment: reasons for career choice intentions. *Entrepreneurship theory and practice*. 20(3): 23-31.

Kreitner, R. & Kinicki, A. 2010. *Organizational behavior*. Edisi ke-9. New York: McGraw-Hill.

Kristiansen, S. & Indarti, N. 2004. Entrepreneurial intention among Indonesian and Norwegian students. *Journal of enterprising culture*. 12: 55-78.

Krueger, N.F. & Carsrud, A.L. 1993. Entrepreneurial intentions: applying the theory of planned behavior. *Entrepreneurship & regional development*. 5: 315-330.

Kuratko, D.F. & Hodgetts, R.M. 1992. *Entrepreneurship, a contemporary approach*. London: Dryden Press.

Lee, M.V., Brand, M., Praag, M.V., Bodewes, W., Poutsma, E. & Gils, A.V. 2012. Explaining entrepreneurial intentions by means of the theory of planned behavioral. *Career development international*. 13(6): 538-559.

- Linan F., Cohard J. C.R., Cantuche J. M. R. 2009. Factors affecting entrepreneurial intention levels: a role for education. *International Entrepreneurship Managent Journal*, vol 7:195-218.
- Lim, M.N. 2007. Kajian kecenderungan keusahawanan di kalangan pesara tentera. Projek Sarjana, Kolej Perniagaan, Universiti Utara Malaysia.
- Mahmoud A. M., 2015. Factors Affecting the entrepreneurial Intention of PhD Candidates: A study of Nigerian International Students of UUM. *European Journal of Business and Management*. Vol.6 [36]
- Mazlan, M. (2009, April, 16). Lebih 30,000 Pekerja Diberhentikan. Berita Harian. Dicapai pada 09 Oktober, 2013 di <http://www.bharian.com.my/>
- Md. Mohar Mohamad dan Dr. Mohd Hassan Mohd Osman (2002). *Menilai, Mengukuh dan Memantapkan Program Pembangunan Usahawan Bumiputera di Negeri Johor Darul Takzim*. Bengkel Masyarakat Perdagangan dan Perindustrian Bumiputera Negeri Johor, Hotel Hyatt Regency, Johor Bahru.
- Meyer. 1993. *Entrepreneurship and small enterprise development: second annual report*. Boston: McBer and Company.
- Mohd, Y. 2015. *Teknologi pengajaran*. Shah Alam: Penerbit Fajar Bakti.
- Mohar, Y., Manjit Singh, S. & Kamal, K.J. 2002. Relationship between psychological characteristics and entrepreneurial inclination: A case study of students at University Tun Abdul Razak (UNITAR). *Journal of Asia entrepreneurship and sustainability*. 3(2).

- Mohd Makhbul, Z. & Mohamad Hasun, F. (2003). *Menjadi Usahawan: Panduan Menubuhkan dan Menguruskan Perusahaan Secara Profesional*. Kuala Lumpur: PTS Professional.
- Mohd Mustafa, U. A., Mohd Daud, S., Mohd Senon, M. dan Mohd Ismail, N.B. (2013). Kecenderungan Kerjaya Sebagai Usahawan Dalam Kalangan Pelajar Bumiputera Tahun Akhir Diploma Perniagaantani, Kolej Profesional Mara Beranang. Seminar Pasca Siswazah Dalam Pendidikan (GREDUC).
- Muhamad Osman, I. 2007. Kajian mengenai kebolehpasaran siswazah di Malaysia: tinjauan dari perspektif majikan. *Prosiding Perkem*. 7(2): 906-913.
- Mohd Rosli, H. (2013). *Entrepreneurial Development in Malaysia with Specific Reference to Training and Development Initiatives*. University of Stirling: Tesis PhD
- Nor Aishah, (1998). *Inclination Towards Entrepreneurship Among Malaysian University Students in Northern Peninsula Malaysia*. Swinburne University of Technology: Tesis Phd.
- Nor Aishah Buang (2002). *Asas Keusahawanan*. Fajar Bakti. Polygraphic (M) Sdn. Bhd.
- Nor Aishah and Yufiza (2006). Motivating factors that influence class F contractors to become entrepreneurs. *Jurnal Pendidikan*, 31, 107-121. Retrieved from <http://journalarticle.ukm.my/186/1/1.pdf>
- Othman, N., Lope Pihie, Z. A., Nazri, M. I. & Ahmad Tarmizi, R. (2003). Aplikasi Model Kolb Dalam Program Keusahawanan Remaja. *Jurnal Teknologi*, 38(6), 49–64.

- Osman, Y. (2007). *Pengaruh Faktor Motivasi Terhadap Pembentukan Ciri-ciri Keusahawanan Kontraktor Kelas F Menceburi Bidang Keusahawanan*. Universiti Kebangsaan Malaysia: Tesis Sarjana.
- Radzali bin Hassan (1991). Seminar: Sikap Dan Sifat-Sifat Yang Diperlukan Dalam Pembangunan Usahawan. Kuala Lumpur: Kementerian Perusahaan Awam.
- Rohana Yusof. (2004). Penyelidikan Sains Sosial. PTS Publications & Distributors. Pahang
- Ronstadt, R (1985). *The Educated Entrepreneurs: A New Era of Entrepreneurship Education is Beginning*, American Journal of Small Business, 10(1).
- Schumpeter, J.A. (1934). *Capitalism, Socialism and Democracy*.
- Schumpeter, J. A. (1934). The Theory of Economic Development. Harvard, New York.
- Sekaran, U. 2003. Research methods for business: A skill-building approach. (2nd Ed). New York: John Wiley & Sons
- Shapero, E. H. 1982. Career dynamics: matching individual and organizational needs. Reading, M.A: Addison-wesley.
- Sulaiman, S. (1992). *Usahawan Cemerlang: Tip dan Panduan Keusahawanan*. Kuala Lumpur: Utusan Publications & Distributors Sdn. Bhd.
- Thuaibah et al. (2007). Penglibatan Kaum Wanita Dalam Aktiviti Keusahawanan Di Negeri Johor: Kajian Terhadap Faktor-Faktor Kritikal Kejayaan Dan Kegagalan Pengendalian Perniagaan. Jabatan Pembangunan Sumber Manusia Fakulti Pengurusan Dan Pembangunan Sumber Manusia. Universiti Teknologi Malaysia.
- Teresa V Menzies, Joseph C Paradi (2002). *Encouraging Technology-Based*

Ventures: Entrepreneurship Education and Engineering Graduates. New England Journal of Entrepreneurship Fall 2002. Vol. 5, Iss. 2; pg. 57, 8 pg.

Uma Sekaran (2003). *Research Methods for Business: A Skill Building Approach. Fourth Edition*. United States of America: John Wiley and Sons, Inc

Warman, S., Roddin, R., Esa, A., Awang, H. Mohamed, M. & Ab Rahman, A. (2010). Penerapan Kemahiran Keusahawanan Dalam Kalangan Pelajar di Politeknik. Persidangan Kebangsaan Pendidikan Kejuruteraan dan Keusahawanan. Kota Bharu, Kelantan. pp 206-211.

Yap, P.M. (2002). *Kesediaan Guru-guru Perdagangan Terhadap Penagajaran Subjek Pengajian Keusahawanan*. Universiti Kebangsaan Malaysia: Tesis Sarjana.

Yep Putih (1985). *Keusahawanan edisi pertama*. Kuala Lumpur. Dewan bahasa dan Pustaka.

Yusof, A. A (2003). *Pengenalan Kepada Usahawan dan Keusahawanan*. Kuala Lumpur: ScholarMind Publishing.

Zafir Mohd Makhbul dan Fazilah Mohamad Hasun (2003). *Menjadi Usahawan*. PTS Publications & Distributor Sdn. Bhd.

Zainal Abidin, R. I. (2009). *Amalan Komunikasi Berkesan Dikalangan Usahawan Tempatan*. Kolej Universiti Tun Hussein Onn Malaysia: Tesis Sarjana.

Zawawi, S. S. A. (2011). Transformasi PTV: Kesediaan Guru-guru Vokasional Terhadap Pelaksanaan Kolej Vokasional KPM Dari Aspek Tahap Kemahiran. *Persidangan Kebangsaan Penyelidikan Dan Inovasi Dalam Pendidikan Dan Latihan Teknik Dan Vokasional*. Pulau Pinang. pp 1-10.

Diambil daripada <http://www.mstar.com.my/berita/berita-semasa/2017/08/17/graduan-menganggur/>

UUM

Universiti Utara Malaysia

LAMPIRAN

BORANG SOAL SELIDIK

**Indikator Kecenderungan Pelajar Kolej Vokasional di Perlis ke arah Bidang
Keusahawanan**

1. Borang soal selidik ini adalah mengenai hubungan di antara faktor-faktor kecenderungan pelajar Kolej Vokasional di Perlis untuk menceburi bidang keusahawanan.
2. Segala maklumat yang diberikan di dalam kajian ini adalah SULIT. Jawapan anda akan digunakan dalam bentuk jumlah keseluruhan dengan jawapan yang lain.
3. Sekiranya anda mempunyai sebarang persoalan, sila hubungi saya melalui maklumat di bawah.

Nuradibah binti Ismail

Msc. Management

College of Business

Universiti Utara Malaysia

Email: diebaismail@gmail.com

No. tel: +6016-4471645

BAHAGIAN 1: DEMOGRAFI

Arahan: Sila tandakan X dalam ruang petak di bawah:

1. Jantina

Lelaki	
Perempuan	

2. Bangsa

Melayu	
Cina	
India	
Lain-lain	

3. Kursus yang diambil semasa di Kolej Vokasional:

Teknologi Elektrik	
Teknologi Elektronik	
Teknologi Automotif	
Teknologi Kimpalan	
Teknologi Penyejukan dan Penyamanan Udara	
Teknologi Permesinan Industri	
Teknologi Pembinaan	

BAHAGIAN 2: FAKTOR KECENDERUNGAN MENJADI USAHAWAN

Dalam bahagian ini terdapat faktor-faktor yang telah mendorong pelajar menceburi bidang keusahawanan kelak. (Sila tandakan tahap kepentingan mengikut pandangan anda).

Kunci	1	2	3	4	5
	Sangat Tidak Setuju	Tidak Setuju	Tidak Pasti	Setuju	Sangat setuju

Bil.	Faktor	1	2	3	4	5
	FAKTOR LATAR BELAKANG					
1.	Saya berasal daripada keluarga yang menjalankan perniagaan.	1	2	3	4	5
2.	Saya berasal daripada keluarga yang kurang berada.	1	2	3	4	5
3.	Saya mewarisi perniagaan keluarga saya.	1	2	3	4	5
4.	Saya pernah membantu ibu bapa dalam urusan perniagaan.	1	2	3	4	5
5.	Saya didedahkan dengan urusan perniagaan sejak masih kecil lagi.	1	2	3	4	5

6.	Pengalaman ketika membantu keluarga menjalankan perniagaan menjadikan saya lebih berminat menceburi bidang perniagaan.	1	2	3	4	5
7.	Ibu bapa selalu berbincang dengan saya mengenai urusan perniagaan.	1	2	3	4	5
FAKTOR MOTIVASI						
8.	Saya tidak ingin menjadi orang yang biasa sahaja di dalam masyarakat.	1	2	3	4	5
9.	Saya tidak berpuas hati dengan apa yang ada sekarang dan berkeinginan kejayaan yang lebih cemerlang.	1	2	3	4	5
10.	Wang mendorong saya berniaga.	1	2	3	4	5
11.	Saya ingin dipandang tinggi oleh orang lain.	1	2	3	4	5
12.	Kelulusan akademik yang tinggi mendorong saya menjadi seorang usahawan.	1	2	3	4	5

13.	Kejayaan ahli keluarga atau saudara mara di dalam bidang keusahawanan dan perniagaan telah mendorong untuk saya mengejar kejayaan seperti mereka.	1	2	3	4	5
14.	Ibu bapa menggalakkan saya menceburi bidang keusahawanan dan perniagaan.	1	2	3	4	5
15.	Golongan miskin selalu dipandang rendah.	1	2	3	4	5
16.	Ahli keluarga saya bangga jika saya menceburi bidang keusahawanan dan perniagaan.	1	2	3	4	5
17.	Saya mempunyai ramai kawan yang mengurus perniagaan.	1	2	3	4	5
18.	Saya berasa bertanggungjawab untuk menjalankan perniagaan.	1	2	3	4	5
19.	Kejayaan kawan di dalam perniagaan memberi dorongan untuk saya berjaya seperti mereka.	1	2	3	4	5

20.	Kejayaan orang lain dalam dunia perniagaan mendorong saya untuk terus berjuang memburu kejayaan seperti mereka atau melebihi mereka.	1	2	3	4	5
21.	Saya enggan menjawat jawatan yang tinggi walaupun gajinya lumayan kerana saya ingin kejayaan yang lebih besar dan cemerlang dengan usaha diri sendiri.	1	2	3	4	5
22.	Saya bertanggungjawab meningkatkan taraf kehidupan keluarga saya.	1	2	3	4	5
23.	Saya tidak akan puas hati dengan satu kejayaan sahaja.	1	2	3	4	5
24.	Saya mempunyai keinginan untuk memperkembangkan perniagaan saya kelak.	1	2	3	4	5
25.	Status tinggi usahawan di mata masyarakat menaruh minat saya untuk menceburi bidang keusahawanan dengan cemerlang.	1	2	3	4	5
26.	Saya meminati perkerjaan yang akan memberi peluang untuk lebih mencapai kejayaan.	1	2	3	4	5
27.	Saya jelas dengan matlamat hidup saya.	1	2	3	4	5

28.	Saya ingin untuk mengaut keuntungan yang lebih besar dan lebih lumayan.	1	2	3	4	5
29.	Saya gembira apabila mengaut banyak keuntungan dalam urusan perniagaan.	1	2	3	4	5
30.	Saya hanya merasa selamat dengan mempunyai wang.	1	2	3	4	5
FAKTOR SIKAP						
31.	Saya suka akan cabaran kerana ianya menambahkan pengalaman saya.	1	2	3	4	5
32.	Saya tidak suka bekerja dengan orang lain kerana ini merupakan suatu pengalaman untuk menggalakkan saya terus menempah kejayaan.	1	2	3	4	5
33.	Saya banyak mencapai peluang menceburi bidang perniagaan.	1	2	3	4	5

34.	Saya mempunyai sikap ingin tahu mengenai peristiwa-peristiwa yang berlaku sekarang.	1	2	3	4	5
35.	Saya bercita-cita menjadi seorang usahawan yang berjaya.	1	2	3	4	5
36.	Saya yakin terhadap keupayaan diri sendiri.	1	2	3	4	5
37.	Saya kreatif kerana suka melakukan sesuatu yang luar biasa daripada orang lain.	1	2	3	4	5
38.	Saya berusaha dengan bersungguh-sungguh dalam perniagaan yang akan saya lakukan kelak.	1	2	3	4	5
39.	Saya sanggup mengorbankan lebih banyak masa demi memperkembangkan perniagaan saya.	1	2	3	4	5
40.	Saya menghargai peluang perniagaan yang ada di sekitar untuk memberikan sumbangan kepada masyarakat.	1	2	3	4	5
41.	Kebolehan berfikir panjang adalah penting untuk saya mengembangkan perniagaan.	1	2	3	4	5

42.	Saya tidak berputus asa walaupun telah gagal dalam perniagaan kerana kegagalan tidak bererti kalah.	1	2	3	4	5
43.	Saya memandang serius cita-cita untuk menceburi dunia keusahawan dan perniagaan.	1	2	3	4	5
44.	Sikap rajin menjadikan kerjaya saya berjaya pada masa hadapan.	1	2	3	4	5
45.	Kecekalan merupakan prinsip hidup saya menceburi bidang keusahawanan dan perniagaan.	1	2	3	4	5
FAKTOR KEMAHIRAN KEUSAHAWANAN						
46.	Saya mempunyai kemahiran yang berkait rapat dengan perniagaan saya.	1	2	3	4	5
47.	Saya mempunyai pengalaman sebelum saya betul-betul memulakan perniagaan sendiri.	1	2	3	4	5
48.	Saya berkemahiran dan berpengalaman untuk mengenalpasti peluang pekerjaan di sekitar saya.	1	2	3	4	5

49.	Melengkapkan diri dengan kemahiran dan pengalaman merupakan langkah awal yang penting untuk diambil sebelum saya memulakan perniagaan.	1	2	3	4	5
50.	Saya setuju bahawa usahawan perlu dilengkapi kemahiran dan pengalaman sebagai langkah permulaan menajdi seorang usahawan.	1	2	3	4	5
51.	Saya pernah bekerja dengan orang lain sebelum saya memulakan perniagaan sendiri.	1	2	3	4	5
52.	Saya boleh memberi arahan yang tepat dan tidak mengelirukan semasa berkomunikasi dengan orang lain.	1	2	3	4	5
53.	Kemahiran berserta pengalaman menjadikan supaya lebih berani menghadapi risiko dalam perniagaan.	1	2	3	4	5
54.	Berkemahiran adalah lebih baik daripada tidak berkemahiran dalam dunia keusahawanan.	1	2	3	4	5
55.	Saya berpendapat bahawa kegagalan orang lain dalam perniagaan adalah disebabkan kekurangan kemahiran dan pengalaman.	1	2	3	4	5

56.	Saya boleh mengira dan mengurus kewangan untuk perniagaan saya.	1	2	3	4	5
57.	Saya boleh mengambil keputusan untuk menyelesaikan sesuatu masalah.	1	2	3	4	5
58.	Saya boleh mengambil keputusan untuk berkomunikasi dengan orang lain.	1	2	3	4	5
59.	Kemahiran dan pengalaman pengurusan dalam dunia perniagaan menjamin kestabilan perniagaan.	1	2	3	4	5
60.	Kemahiran merupakan pemangkin kejayaan.	1	2	3	4	5
	USAHAWAN					
61.	Saya bersedia melakukan apa sahaja untuk menjadi usahawan yang berjaya.	1	2	3	4	5
62.	Matlamat saya adalah menjadi usahawan berjaya yang sebenar.	1	2	3	4	5

63.	Saya akan berusaha untuk memulakan dan menjalankan perniagaan sendiri yang cemerlang dan kreatif.	1	2	3	4	5
64.	Saya berfikir sangat mendalam untuk memulakan perniagaan kelak.	1	2	3	4	5
65.	Saya mempunyai impian yang pasti untuk memulakan perniagaan suatu hari nanti.	1	2	3	4	5

TERIMA KASIH

KERJASAMA DARIPADA ANDA AMAT SAYA HARGAI

UUM
Universiti Utara Malaysia